

Helsingin taidemuseo

TOIMINTAKERTOMUS 2011

SISÄLTÖ

1. KATSAUS VUOTEEN 2011	3
2. NÄYTTELYTOIMINTA	4
2.1 Kävijämäärät	5
2.2 Kävijätutkimukset ja asiakaspalaute	5
2.3 Museokauppa	5
2.4 Julkaisutoiminta	6
3. MUSEOPEDAGOGIA JA ASIAKASPALVELU	6
3.1 Asiakaspalvelu	6
3.2 Museopedagogia	6
3.3 Museopedagogia näyttelytoiminnan tukena	7
3.4 Yhdeksäsluokkalaiset	7
3.5 Keskiviikkokerho	7
3.6 Nuorten ryhmä Tennari	8
3.7 Babel-työpajat	8
3.8 Opastukset ja työpajat	8
3.9 Museopedagogian julkaisut	8
3.10 Saavutettavuus	9
5. TEKNIikka	
5.1 Museomestarit	9
5.2 Konservointi	9
6. KOKOELMATOIMINTA	10
6.1 Uudet hankinnat	11
6.2 Teosten sijoitukset kaupungin tiloihin ja lainat muille näyttelyjärjestäjille	11
6.3 Valtakunnalliset hankkeet, kokoelmahallintajärjestelmä ja kuva-arkisto	12
6.4 Julkiset veistokset ja julkinen taide	12
6.5 Taidemuseon omat julkisen taiteen hankkeet	13
6.6 Rakennushankkeiden budjeteista kustannetut julkiset taidehankinnat	13
6.7 Käynnissä olevat hankkeet	14
6.8 Julkisen taiteen ylläpito ja huolto	14
6.9 Asiantuntijapalvelut	15
7. ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	15
8. HALLINTO	15
8.1 Henkilöstö	15
8.2 Johtokunta	17
8.3 Talous	18

LIITTEET

- LIITE 1 Näyttelyt 2011
- LIITE 2 Oheisohjelmat ja työpajat 2011
- LIITE 3 Taidemuseon kokoelmien kartunta vuonna 2011
- LIITE 4 Aluetaidemuseotoimintaan liittyvät tapahtumat
- LIITE 5 Henkilöstötoimikunnan toteutunut toimintasuunnitelma 2011
- LIITE 6 Määrärahan käytön vertailutaulukko vuosilta 2007–2011
- LIITE 7 Toiminnalliset suoritteet, vertailutaulukko vuosilta 2007–2011

1 KATSAUS VUOTEEN 2011

Helsingin kaupunki tilasi tammikuussa 2011 Guggenheim-säätiöltä konsepti- ja kehitysselvityksen, jossa kartoitetaan mahdollisuudet perustaa Suomeen Guggenheim-museo. Taidemuseo osallistui vuoden aikana selvitystyön koordinointiin, taustatietojen toimittamiseen ja tiedonvälitykseen. Selvitystyö on tuonut Helsingin kaupungille ja taidemuseolle huomattavaa kansainvälistä ja kotimaista mediahuomiota. Selvitystyön tulokset julkistettiin tiedotustilaisuudessa Finlandia-talolla 10.1.2012.

Taidemuseon näyttelyissä vieraili vuonna 2011 yli 114 000 kävijää huolimatta siitä, että sekä Meilahden että Tennispalatsin näyttelytiloja remontoitiin. Etenkin Tennispalatsin syksyn näyttelyt *Akseli Gallen-Kallela – Eurooppalainen mestari* ja *Värin voima – teoksia Tretjakovin gallerian kokoelmista* olivat yleisömenestyksiä. Kotimainen valokuva sai kiitosta Tennispalatsin kesänäyttelyissä *Kultainen metsä* ja *Hannes Heikura – Dark Zone*. Kansainvälistä kiinnostusta herätti keväällä intialaista nykytaidetta esitellyt *Samaan aikaan Intiassa*. Meilahden valtasivat kesäksi Anna Tuorin maalaukset ja syksyllä *Galleriassa ja kotona* -näyttelyssä esiteltiin taidemuseon omia kokoelmia. Bäcksbäckan kokoelman uudesta ripustuksesta vastasi taiteilija Viggo Wallenskiöld. Sen rinnalla nähtiin otos David ja Katriina Hasánin lahjoituskokoelmasta. Nämä kokoelmanäyttelyt keräsivät poikkeuksellisen paljon katsojia. Loppuvuodesta Meilahdessa esiteltiin taidemuseon uusimpia hankintoja *Usko tai älä* -näyttelyssä.

Vuoden aikana taidemuseossa tehtiin määräaikaista organisaatiomuutoksia. Museopedagogia ja asiakaspalvelun avoinnapihenkilökunta (näyttelyvalvojat, asiakaspalveluvastaavat ja kassat) yhdistettiin uudeksi toiminnoksi ”Museopedagogia ja asiakaspalvelu”. Toiminnon tavoitteena on museon yleisöjen mahdollisimman hyvä ja monipuolinen palvelu. Lisäksi viestintä, markkinointi sekä museokauppa erotettiin asiakaspalvelusta ja siirrettiin näyttelytoiminnon alaisuuteen.

Taidemuseon kokoelmia esitellään yleisölle monipuolisesti kaupungin erilaisissa julkisissa tiloissa. Yli 40 % eli huomattava osa kokoelmista on sijoitettu kaupunkilaisten nähtäville. Tavoitteena on tuoda kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöt osaksi ihmisten arkea ja osaltaan rakentaa viihtyisää kaupunkiympäristöä.

Vuonna 2011 julkisen taiteen hankintoja valmistui kaksi: Hanna Vihriälän teos *Laidunmaa* Malminkartanon aukiolle ja Anne Meskasen teos *Paluu tulevaisuuteen* Jätkäsaareen. Taidemuseon kokoelmiin hankittiin useita uusia teoksia hankintamäärärahoilla. Tällä hetkellä teoksia on yhteensä 8 851 kpl.

Prosenttirahahankkeita valmistui kuusi. Kaupunginhallitus hyväksyi joulukuussa uudet päivitettyt prosenttirahahankkeita koskevat periaatteet. Merkittävässä talonrakennus- ja perusparannushankkeissa sekä merkittävässä puisto- ja katuhankeissa jatketaan prosenttirahakäytäntöjä pysyvien taideteosten hankkimiseksi rakennettuun ympäristöön. Periaatteissa vahvistettiin myös sovellettavat käytännöt. Uudet prosenttirahahankkeilla tuotetut taideteokset liitetään aina taidemuseon kokoelmiin.

2 NÄYTTELYTOIMINTA

Taidemuseon toimipisteiden vaatimat korjaukset vaikuttivat myös taidemuseon näyttelyohjelmaan vuoden 2011 aikana. Meilahden rakennuksessa 2010 havaittuja korjausvaurioita korjattiin talven ja kevään ajan. Siksi ensimmäinen näyttely pystyttiin avaamaan siellä vasta toukokuussa. Myös Tennispalatsin tiloja jouduttiin pitämään kaksi kuukautta kiinni alkuvuodesta ilmastointilaitteiden korjauksen ja uusimisen takia. Kiinniotot vaikuttivat myös museon kokonaiskävijämääriin, jotka jäivät kuitenkin yllättävän vähän tavoitteestaan (114 353 / 140 000).

Näyttelyohjelmassa taidemuseo jatkoi taidehistoriallisesti monipuolista ja suurelta osin kansainvälistä linjaansa. Etelä-Afrikan nykytaiteen esittelyn päätyttyä Tennispalatsissa avattiin helmikuussa Intian tuoreinta taidetta esittelevä näyttely *Samaan aikaan Intiassa*. Se kuratoitiin ja tuotettiin yhdessä Tukholman Kulturhusetin kanssa.

Maailman merkittävimpiin museoihin kuuluva Musée d'Orsay Pariisissa tuotti Helsingin taidemuseon ja Düsseldorfin Kunstpalastin kanssa yhteistyössä Akseli Gallen-Kallelan laajan näyttelyn, jossa keskityttiin taiteilijan pääteoksiin ja hänen taideteollisiin suunnitelmiinsa. Teosvalinnoista vastasi Musée d'Orsayn kuraattori, jonka näkökulma Suomen kansallistaiteilijaan oli keskieurooppalainen. Näyttely oli esillä syksyllä 2011 Taidemuseo Tennispalatsissa, josta kiertue jatkuu vuoden 2012 puolella Pariisiin ja sieltä edelleen Düsseldorfiin.

Akseli Gallen-Kallelan näyttelyn kanssa oli samaan aikaan Tennispalatsin alemmassa kerroksessa esillä näyttely *Värin voima – Teoksia Tretjakovin gallerian kokoelmista*. Se oli kolmas Moskovan Tretjakovin taidemuseon kanssa järjestettävässä näyttelyiden sarjassa. *Värin voiman* taiteilijat kuuluvat maailman taidehistorian suuriin nimiin, mukana oli mm. Vasili Kandinski, Marc Chagall ja Kasimir Malevits. Ajallisesti se keskittyi 1900-luvun alkuvuosikymmenien avantgardistisiin ilmiöihin Venäjän ja Euroopan taiteessa.

Kotimaiseen valokuvataiteeseen perehdyttiin Tennispalatsin kesänäyttelyissä: *Kultainen metsä* pureutui Ritva Kovalaisen ja Sanni Sepon valokuvien avulla suomalaisen tehotalousmetsän ja japanilaisten ”pyhien” puiden monitahoiseen kuvaukseen. Japanilaista ulottuvuutta näyttelylle antoi myös Reiko Nirekin installaatio.

Kultainen metsä sai Tennispalatsin alakerrassa seurakseen Hannes Heikuran kaupunkinäkömät. Heikuran *Dark Zone* esitteli Helsinkiä ja sen katuja lähes mystisen hämärinä valokuvina.

Meilahden taidemuseon kesää hallitsivat vuoden nuoren taiteilijan Anna Tuorin maalaukset. Syksyllä keskityttiin kokoelmiin *Galleriassa ja kotona* -näyttelyssä. Taiteilija Viggo Wallenskiöld valitsi Bäcksbäckan lahjoituksesta omat suosikkinsa esille. Niiden kanssa nähtiin otos David ja Katriina Hasanin museolle tekemästä lahjoituskokoelmasta. Loppuvuodesta Meilahdessa voi tutustua valikoimaan taidemuseon ostoista viiden viime vuoden ajalta teemalla *Usko tai älä*. Vuoden näyttelyt on esitelty tarkemmin liitteessä (LIITE 1).

Helsingin nimitys World Design Capital kaupungiksi 2012 otettiin huomioon näyttelyitä suunniteltaessa. Toimivuoden aikana saatiin päätös taidemuseon kahden, vuonna 2012 toteutettavan näyttelyn nimityksestä osaksi WDC-vuoden 2012 virallista ohjelmaa: *Lelun lumo* -näyttelyä valmisteltiin toimivuoden aikana pitkälle Pariisin Grand Palais'n kanssa ja Happy End? -näyttelyä yhteistyössä Aalto yliopiston sekä useiden kansainvälisten taiteilijoiden ja kuraattoreiden kanssa.

2.1 Kävijämäärät

Vuoden 2011 näyttelyiden kävijämäärä oli 114 353. Tennispalatsin kesänäyttelyihin tutustui yli 18 000 kävijää ja Meilahdessa *Galleriassa ja kotona* -näyttelyssä esillä ollut Bäcksbäckan kokoelman värikylläistä ripustusta kävi ihailmassa yli 9 000 kävijää. Vuoden suosituimmat näyttelyt olivat loppusyksyn *Akseli Gallen-Kallela* ja *Värin voima* -näyttelyt. Mestareiden teoksia kävi ihailmassa yli 50 000 kävijää.

Taidemuseon nettisivuilla kävi vuoden aikana 283 943 käyttäjää, joista n. 70 000 kävi tutustumassa julkisten veistosten hakupalveluun. Sosiaalisessa mediassa oltiin aktiivisesti mukana ja Facebook-ystäviä taidemuseolle kertyi yli 2000. Sähköinen uutiskirje lähetettiin neljä kertaa yli tuhannelle taiteesta kiinnostuneelle.

Kävijämäärät 2011

Tunnusluvut	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Meilahti	33 000	17 453	– 15 547
Tennispalatsi	100 000	90 631	– 9 369
Kluuvin galleria	7 000	6 269	– 731
Kävijät yhteensä	140 000	114 353	–25 647
Näyttelyt, kpl	20	23	3

2.2 Kävijätutkimukset ja asiakaspalaute

Vuoden aikana toteutettiin kaksi kävijätutkimusta *Galleriassa ja kotona* sekä *Akseli Gallen-Kallela* ja *Värin voima* -näyttelyihin liittyen. Paperisen lomakkeen lisäksi molempiin kävijätutkimuksiin oli mahdollista vastata myös sähköisesti. Kävijätutkimusten avulla pyritään kehittämään museon toimintaa, asiakaspalvelua ja näyttelykäynnin kokonaiskokemusta sekä mittaamaan markkinoinnin tehoa eri kanavissa.

Kesällä 2011 taidemuseo oli mukana myös Suomen Museoliiton järjestämässä valtakunnallisessa kävijätutkimuksessa. Lisäksi toteutettiin palautekysely Kluuvin gallerian palveluista.

Avointa asiakaspalautetta kerättiin kaikista näyttelyistä toimipisteiden palautelaatikoihin. Myös internetin kautta oli mahdollisuus antaa palautetta.

Kesällä Kampin metroaseman vitriinissä ohikulkijoita viihdytti Pekka Jylhän teos *Mitä se kiire on?* Vitriinin yhteydessä oleva näyttöpiste keräsi ohikulkijoilta palautetta vitriinin taideteoksesta. Koko vuoden aikana kantaa otti 33 313 ohikulkijaa.

2.3 Museokauppa

Museokaupan vuosi 2011 oli poikkeuksellinen. Loppuvuoden näyttelyaiheet mahdollistivat näyttelyteemojen tuotteistamisen monipuolisesti. Perinteisten postikorttien lisäksi taidemuseo sai luvan valmistaa ensimmäistä kertaa mm. Akseli Gallen-Kallelan *Ad Astrasta* myyntijulisteen. Muista kyseisen taiteilijan aiheista teetettiin tulitikkuaskeja, akryylisiä teosjäljennöksiä, muistikirjoja ja matkalaukun osoitelappuja.

Edellisenä vuonna tuotetut heijastimet museon logosta osoittautuivat myyviksi artik-

keleiksi pimeään kauden alkaessa. Myynnillisesti loppuvuosi osoittautui erinomaiseksi menestykseksi suuren kävijämäärän ansiosta.

2.4 Julkaisutoiminta

Vuoden 2011 aikana julkaistiin kaksi omaa näyttelyjulkaisua *Akseli Gallen-Kallela* sekä *Värin voima* -näyttelyistä. Anna Tuorin näyttelyn julkaisu tehtiin Tampereen taidemuseossa ja Hannes Heikuran näyttelyn yhteydessä julkaistiin Mustan Taiteen kustantama kirja *Hannes Heikura – Dark Zone*.

Kokoelmanäyttelyiden yhteydessä julkaistiin kaksi kokoelmaluettelo. *Kokoelma Bäcksbacka – Helsingin taidemuseon sydän* -luettelo esittelee Katarina ja Leonard Bäcksbackan alkuperäislahjoituksen vuodelta 1976 sekä siihen lisätyn lisälahjoituksen vuodelta 1977. Helsingin taidemuseon entiset johtajat ovat kirjoittaneet luetteloön artikkelit kokoelman keskeisistä taiteilijoista. Christina Bäcksbacka kirjoitti asiantuntija-artikkelin kokoelman merkityksestä ja elinkaaresta Helsingin taidemuseossa. Katriina Salmela-Hasánin ja David Hasánin kokoelmajulkaisu sisältää kattavan kokoelmaluettelon lisäksi joukon artikkeleita, jotka kertovat elävästi kokoelman lahjoittajaparikunnan elämästä ja taidekokoelman synnystä.

Helsingintaidemuseo.fi -lehti ilmestyi vuoden aikana kolme kertaa. Ensimmäinen lehti oli normaalia paksumpi ja se sisälsi runsaasti artikkeleita intialaisesta nykyaikaisesta ja avasi kävijöille *Samaan aikaan Intiassa* -näyttelyn taustoja. Kesän ja syksyn lehdissä kerrottiin taidemuseon eri toiminnoista: näyttelyistä ja niiden taustoista, kokoelmista ja julkisesta taiteesta sekä Kluuvin gallerian ohjelmistosta. Lehden jakelupisteitä olivat museoiden omien tilojen ja Tennispalatsin lisäksi kaupungin kirjastot, infopisteet sekä neljä metroasemaa. Lehden painosmäärät olivat 15 000–26 000 kpl. Kesän numerosta lähtien lehdestä ilmestyi myös verkkoversio taidemuseon nettisivuilla.

3 MUSEOPEDAGOGIA JA ASIAKASPALVELU

3.1 Asiakaspalvelu

Asiakaspalveluhenkilökunta huolehtii museoyleisön laadukkaasta ja saavutettavasta palvelusta taidemuseon kaikissa toimipisteissä. Päätehtäviensä, näyttelykävijöiden vastaanottamisen ja teosturvallisuudesta huolehtimisen lisäksi asiakaspalveluhenkilökunta hoitaa myös naulakkopalveluja, lipunmyyntiä, museokauppaa ja erilaisten yleisötilaisuuksien järjestelyjä.

Erityisesti vuonna 2011 asiakaspalvelua työllistivät loppuvuoden suositut näyttelyt, joissa noudatettiin tiukkoja turvallisuusmääräyksiä. Näyttelyvaihtojen aikana asiakaspalveluhenkilökunta on myös mukana purku- ja rakennustöissä museoteknisen henkilökunnan apuna.

Museon asiakaspalvelutehtävissä työskenteli vakinaisesti neljä palveluvastaavaa, kaksi kassanhoitajaa ja yhdeksän näyttelyvalvojaa sekä yhteensä kymmenkunta määräaikaista työntekijää.

3.2 Museopedagogia

Museopedagogian tehtävä on museon mission mukaisesti luoda mahdollisuuksia ihmisen ja kuvataiteen merkitykselliselle kohtaamiselle. Tätä tehtävää toteutetaan tu-

kemalla elämyksellistä museokäyntiä ja tarjoamalla tilaisuuksia visuaalisen lukutaidon harjoittamiselle ja kehittämiselle.

Museopedagogisessa tiimissä työskenteli vuonna 2011 seitsemän kokopäiväistä, kaksi osa-aikaista projektityöntekijää sekä yli kymmenen tuntipalkalla työskentelevää opasta ja työpajaopasta.

Vuonna 2011 museopedagogian erityisiä kohderyhmiä olivat peruskoulun 9.-luokkalaiset, vanhukset, nuoret ja maahanmuuttajat. Babel-työpajat jatkuivat kolmatta vuotta ja tavoittivat yhä uusia kieliryhmiä ja erityisesti koululaisia. Museossa aloitti säännöllisen toimintansa uusi eläkeläisten ryhmä, Keskiviikkokerho ja Nuorten ryhmä Tennari laajeni entisestään syksyllä toteutetun julkisen haun avulla. Valtakunnallisella mielenterveysviikolla järjestettiin tapahtumapäivä, jossa käsiteltiin taidetta hyvinvoinnin lähteenä monesta eri näkökulmasta.

3.3 Museopedagogia näyttelytoiminnan tukena

Näyttelytoiminnassa museolehdorit olivat mukana entiseen tapaan näyttelyprojektien eri vaiheissa, suunnittelusta toteutukseen. Tavoitteena oli tarjota yleisölle mielekkäitä näyttelykokonaisuuksia, joissa on tarjolla sopivassa suhteessa tietoa, toimintaa ja ohjesohjelmia taiteen tulkinnan apuvälineiksi.

Museopedagoginen osasto vastasi taidemuseon näyttelyiden teksti-informaation laatimisesta. Tämä informaatio sisältää näyttelyn lähtökohdat esittelevän johdantotekstin ja sen lisäksi tarpeen ja näyttelyn laajuuden mukaan muuta tietoa joko näyttelyseinillä tai erillisinä, mukaan otettavina tai lainattavina painotuotteina.

Kultainen metsä -näyttelyn yhteydessä haluttiin antaa tilaa myös yleisön äänelle kuulua ja näkyä. Näyttelyyn tehtiin toiminnallinen tila, jossa sai kirjoittaa ja piirtää omia metsämuistoja sekä jättää ne toisten katseltavaksi ja luettavaksi. Tilassa saattoi myös levähtää ja lukea näyttelyyn liittyvää kirjallisuutta.

Kaikkien näyttelyiden yhteyteen järjestettiin monipuolista ohjelmaa: työpajoja, opastuksia, luentoja, konsertteja ja tanssiesityksiä. Ohjelmien tuottamisessa tehtiin yhteistyötä Helsingin seudun kesäyliopiston, Suomen mielenterveysseuran, Plan Suomi säätiön, taiteilijoiden, Uudenmaan alueen taidemuseoiden ja monien muiden toimijoiden kanssa.

Oheisohjelmat ja työpajat on esitelty kokonaisuudessaan näyttelyiden yhteydessä (LIITE 2).

3.4 Yhdeksäsluokkalaiset

Taidemuseo tarjosi syksyllä kaikille Helsingin 9.-luokkalaisille maksuttoman museokäynnin, joka sisälsi opastuksen *Akseli Gallen-Kallela* sekä *Värin voima* -näyttelyihin, matkat museon ja koulun välillä sekä näyttelyyn liittyneen opetusmateriaalin. Tämä kädenojennus koulujen kulttuurikasvatukseen on osa taidemuseon visuaalisen lukutaidon kampanjaa, jonka tavoitteena on taata peruskoulunsa päättämässä oleville nuorille mahdollisimman helposti saavutettava ja merkityksellinen museokokemus sekä toivottaa heidät tervetulleiksi näyttelyihin jatkossakin.

3.5 Keskiviikkokerho

Keskiviikkokerho on eläkeläisten taideryhmä, joka kokoontuu joka toinen viikko ja tutustuu näyttelyihin, julkisiin taideteoksiin ja taidekentän tapahtumiin sekä toimijoihin.

Ryhmä keskustelee, työskentelee kuvallisesti ja tapaa taiteilijoita ja muita asiantuntijoita. Syksyllä 2011 aloittanut ryhmä tutustui mm. Paavo Halosen näyttelyyn taiteilijan opastamana Kluuvin galleriassa, Akseli Gallen-Kallelan näyttelyyn museonjohtaja johdattamana ja kokeili erilaisia kuvataidetekniikoita museon työpajassa.

3.6 Nuorten ryhmä Tennari

Tennari-ryhmä on taidemuseon nuoria osallistava ohjelma. Se tarjoaa nuorille mahdollisuuden ilmaista vapaasti mielipiteitään ja ideoitaan, kysyä kysymyksiä, oppia kokeillen ja tarkastella maailmaa luovasti. Nuoret pääsevät myös tutustumaan museoympäristöön. Ryhmä laajeni syksyllä 2011 järjestetyn haun kautta noin 10 nuoren ryhmäksi. Nuoret tuottivat taiteilijahaastatteluita ja muuta näyttelyihin liittyvää video-materiaalia, tekivät maalauksia, jotka olivat esillä museon tiloissa ja suunnittelivat peilin museon lehden takakanteen.

3.7 Babel-työpajat

Kulttuurisen saavutettavuuden edistämiseksi taidemuseo jatkoi vuonna 2009 alkaneita Babel-työpajoja. Hankkeelle saatiin toiseen kertaan Museoviraston myöntämä museoiden innovatiivisten hankkeiden valtionavustus, jonka avulla pystyttiin edelleen kehittämään toimintaa ja palkkaamaan projektikoordinaattori. Vuonna 2011 Babel-työpajat vakiintuivat sekä taidemuseon näyttelyihin liittyviksi viikonloppupajoiksi että kouluille suunnatuksi palveluksi, jota hyödynnetään varsinkin vieraiden kielten opetuksessa.

Babel-pajojen vetäjinä toimivat Suomeen eri maista muuttaneet taiteilijat, suunnittelijat ja taidekäsityöläiset, jotka opettavat pajoissa omalla kielellään. Pajoihin ovat tervetulleita vetäjän oman kieliryhmän lisäksi kaikenkieliset kävijät.

3.8 Opastukset ja työpajat

Taidemuseossa pidettiin yhteensä 626 opastusta, joista 186 oli yleisöopastuksia, 181 koululaisryhmille pidettyjä opastuksia ja 259 muita tilattuja opastuksia.

Viikoittaisten yleisöopastusten lisäksi ohjelmistossa oli näkökulmaopastuksia, vartiopastuksia ja verbaalisen kielen rinnalle taiteen kieltä käyttäviä laulu-, runo- ja tanssiopastuksia. Niillä muusikko, runonlausuja ja tanssija esittivät oman tulkintansa taideteoksesta ja kutsuivat myös yleisön tähän tulkintaan mukaan. *Akseli Gallen-Kallela* ja *Värin voima* -näyttelyissä järjestettiin myös perheen pienimmille tarkoitettuja satuopastuksia.

Näyttelyopastusten lisäksi opastuksia järjestettiin julkisiin taideteoksiin liittyen. Lukio- ja laisten taidesuunnistus tutustutti koululaisia Helsingin ydinkeskustan julkisiin taideteoksiin ja sisälsi myös käynnin Kluuvin galleriaan. *Valtiomiehiä ja alastomia naisia* -kierrokset taas tarkastelivat sukupuoliroolien esittämistä kulttuurihistoriallisessa kontekstissa. Helsinki-päivänä järjestettiin kaupungin kokoelmiin kuuluvien, kaupungintalolle sijoitettujen muotokuvien näyttely ja opastuskierroksia.

3.9 Museopedagogian julkaisut

Vuonna 2011 museopedagoginen osasto tuotti paljon erilaista materiaalia näyttelykävijöiden iloksi. Bäcksbäckan kokoelman teoksista julkaistiin lapsille suunnattu kokoelmaluettelo *Ihminen ja kaupunki – Kokoelma Bäcksbäcka lapsille. Kultainen metsä* -näyttelyyn tehtiin opaskirja kolmella kielellä ja *Akseli Gallen-Kallela ja Värin voima*

-näyttelyihin opetusmateriaalia, jota pystyi tulostamaan myös nettisivuilta. Lisäksi toimitettiin lukuisia erilaisia julisteita ja käsiohjelmia oheisohjelmiin liittyen.

3.10 Saavutettavuus

Taidemuseo kehittää jatkuvasti saavutettavuuttaan. Museoon tuleminen ja näyttelyihin tutustuminen pyritään tekemään erilaisille yleisöille mahdollisimman helpoksi ja antoisaksi. Näyttelyihin halutaan houkutella myös sellaisia yleisöryhmiä, jotka helposti jäävät taiteesta ja kulttuurista syrjään. Samalla huolehditaan, että museotilat ja -palvelut ovat myös fyysisesti mahdollisimman saavutettavia.

5 TEKNIikka

5.1 Museomestarit

Museomestareita työllistivät eniten näyttelyvaihdot, joita oli sekä Meilahdessa että Tennispalatsissa yhteensä kahdeksan. Museomestarit tutustuivat konservattoreiden kanssa osaan tulevista näyttelyistä etukäteen. Maaliskuussa käytiin Tampereella katsomassa Anna Tuorin näyttelyä ja marraskuussa Pariisissa tutustuttiin *Lelun Lumo* -näyttelyn lisäksi Musée d'Orsayn ja Les Arts Decoratifs -museon näyttelyihin. Tammi-kuussa tutustuttiin Pietarissa rakenteilla olevaan Eremitaasin taidemuseon varastokeskukseen ja Venäläisen taiteen museon näyttelyihin. Useat näyttelyt olivat arkkitehtuuriltaan ja ripustuksen osalta erittäin vaativia. Tämän vuoksi rakennustöissä käytettiin paljon myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Tiivistä yhteistyötä taiteilijoiden kanssa tehtiin mm. *Samaan aikaan Intiassa* -näyttelyn yhteydessä.

Museomestareiden vastuulla olivat näyttelyiden teknisen toteutuksen lisäksi kiinteistöihin liittyvät talotekniset tehtävät, taideteosvarastojen ylläpito sekä turvallisuuteen liittyvät tehtävät. Taidemuseon tekniikka toteutti yhdessä Oiva Akatemian kanssa koko taidemuseon henkilökunnalle suunnatun turvallisuuskoulutuksen. Myös ilmastointiremontti Tennispalatsissa ja Meilahden museon remontti työllistivät museomestareita. Lisäksi teosvarastoon rakennettiin uusi toimisto- ja pakkaushuone.

Vuoden aikana museomestarit huolehtivat neljän näyttelyn teoslainojen kuljetuksista ympäri Suomea. Kokoelmatoiminnan parissa pääasiassa työskentelevän museomestarin tehtäviin kuuluivat virastoihin ja laitoksiin talletettavien teosten kuljetukset ja ripustukset. Teoksia myös palautui kaupungin virastoista taidemuseoon remonttien ja muuttojen ajaksi.

Taidemuseolla työskenteli viisi vakituista museomestaria. Museomestareilla oli apunaan siviilipalvelusmies, joka työskenteli sekä kokoelma- että näyttelytoiminnan parissa. Lisätyövoiman palkkaamista näyttelyvaihtoihin Seuren kautta jatkettiin.

5.2 Konservointi

Kaupungin eri virastoissa oli tänäkin vuonna runsaasti muuttoja ja remontteja. Niiden yhteydessä taideteokset siirrettiin taidemuseon tiloihin ja tarkastettiin. Teoksia konservoitiin yhteensä 162 kpl. Eniten teoksia kunnostettiin Ympäristökeskukseen ja Malmin sairaalaan. Teosten lisäksi useat kehykset tarvitsivat huoltoa, konservointia tai uusimista.

Kokoelmateoksia kunnostettiin lainattavaksi 56 teosta, joista 20 oli paperipohjaisia

teoksia ja loput maalauksia. Pisimmän matkan tekivät New Yorkin NYK American Scandinavian Foundationin näyttelyyn lokakuussa kuriirin mukana matkanneet kaksi teosta.

Julkisista teoksista Miika Nyysösen teoksen *Jeans* konservoinnin parissa jatkettiin päiväkotia Merituulessa. Konservattori osallistui myös uusien julkisten taidehankkeiden valmisteluun mm. ohjeistamalla taiteilijoita säilyvyyden näkökulmasta. Kaupungintalon ruokalan ja valtuustosalin remonttien aikana annettiin konsulttiapua teoksien suojaamista koskien.

Näyttelytoiminnan parissa työskentelevät konservattorit huolehtivat Tennispalatsin ja Meilahden näyttelyiden teostarkastuksista, sekä museon uusien taidehankintojen dokumentoinnista ja konservoinnista. Konservattorit vastasivat jo näyttelyiden suunnitteluvaiheessa siitä, että taideteosten asettamat erityisvaatimukset otettiin ripustuksessa ja rakenteissa huomioon. Taideteokset tarkastettiin ennen ja jälkeen näyttelyn ja konservattorit huolehtivat teosturvallisuudesta myös näyttelyiden aikana. Useiden näyttelyiden vaihdoissa tarvittiin myös kokoelmatoiminnan parissa pääasiassa työskentelevien konservattoreiden apua.

Näyttelyistä suurimpia konservointiprojekteja olivat *Akseli Gallen Kallelan* -näyttely, paperikonservattoria ja kehystäjää työllistivät eniten *Hannes Heikura* ja *Kultainen metsä* -näyttelyt, joiden kehystys tehtiin kokonaisuudessaan taidemuseolla. *Galleriassa ja kotona* -kokoelmanäyttely työllisti eniten kokoelmatoiminnan parissa työskenteleviä konservattoreita.

Konservattorit osallistuivat ICOM-CC:n järjestämään konferenssiin " Cultural Heritage / Cultural Identity: the Role of Conservation", joka pidettiin Lissabonissa syyskuussa ja Pohjoismaisen konservattoriiliiton Suomen osaston koulutuspäivään Kansallismuseossa marraskuussa.

Meilahden konservointilaitoksella työskenteli neljä konservattoria, joista kaksi vuorotteli osa-aikaisina lokakuusta 2011 alkaen. Tennispalatsin konservointilaitoksella työskenteli kaksi konservattoria, sekä lisäksi kehystäjä kahtena päivänä viikossa. Konservoinnissa oli työharjoittelussa maalauskonservoinnin opiskelija, pääasiallisena työtehtävänään Herttoniemen ala-asteelle sijoitetun Yngve Bäckin suurikokoisen maalauksen *Kolme seppää* konservointityö. Esinekonservattorin palveluja tarvittiin ja ostettiin myös vuoden aikana.

6 KOKOELMATOIMINTA

Taidemuseo kartuttaa, ylläpitää ja pitää esillä taidekokoelmiaan. Taideteoshankintoihin on taidemuseolla kolme määrärahaa: julkista taidetta ja julkisia veistoksia kartutetaan Julkisten taideteosten hankinta -määrärahalla. Karttuvaan kokoelmaan hankitaan taideteoksia Kokoelmien uushankinnat -määrärahalla ja vuodesta 2011 lähtien myös Sijoitettavan taiteen hankinta -määrärahalla. Sijoitettavan taiteen hankinta -määräraha kohdistetaan nimensä mukaisesti juuri virastoihin ja laitoksiin sijoitettavaksi tarkoitettuihin teoksiin.

Vuonna 2011 uudistettiin vuodelta 1991 peräisin oleva kaupunginhallituksen päätös prosenttirahakäytännön soveltamisessa Helsingissä.

Kaupunginjohtaja asetti johtajistokäsittelyssä 22.6.2011 prosenttirahatyöryhmän valmistelevaan prosenttirahakäytäntöjen ajantasaistamista. Työryhmän tehtävä oli kuvata nykyiset prosenttirahakäytännöt, vastuutahot, prosenttiperiaatteen soveltamisalue sekä sen tuli esittää ehdotuksensa siitä, miten prosenttirahakäytäntöjä jatkossa sovelletaan. Taustalla oli kaupunginvaltuuston strategiaohjelman kirjaus prosenttiperiaatteen soveltamisesta. Työryhmän sai työnsä valmiiksi 15.11.2011 mennessä ja kaupunginhallitus vahvisti periaatteet kokouksessaan 12.12.2011.

Päätökseen sisällytettiin prosenttiperiaatteen käytön mahdollisuus uusilla projektialueilla. Näille voidaan määritellä asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus. Pysyvissä taidehankinnoissa vetovastuu on taidemuseolla ja tilapäisissä Helsingin kulttuurikeskuksella. Vuonna 2011 prosenttirahateoksia valmistui yhteensä kuusi.

Taidemuseon omia julkisen taiteen hankkeita valmistui kaksi, Hanna Vihriälän kolmi-osainen teos *Laidunmaa* sekä Anne Meskasen teos *Paluu tulevaisuuteen*. Taidemuseon kokoelmatoiminta oli mukana näyttelytoiminnassa kolmella kokoelma-näyttelyllä: *Galleriassa ja kotona* -näyttely esitteli Katarina ja Leonard Bäcksbackan lahjoituskokoelmaa uudessa valossa, ripustuksen oli suunnitellut taiteilija Viggo Wal-lenskiöld. Samaan aikaan valikoima teoksia Katriina Salmela-Hasánin ja David Hasánin kokoelmasta oli esillä, ensimmäistä kertaa. Loppuvuodesta *Usko tai älä* -näyttely esitteli valikoimaa uudisostoja viimeisen viiden vuoden ajalta. Nämä kolme näyttelyä olivat esillä Taidemuseo Meilahdessa.

Kuten aikaisempina vuosina kokoelmatoiminto vastasi myös lukuisiin taiteeseen ja kokoelmiin liittyviin kyselyihin, jotka tulivat yksityishenkilöiden, tutkijoiden sekä muiden museoiden tahoilta.

6.1 Uudet hankinnat

Taidemuseon kokoelma karttuu uusilla teosostoilla vuosittain. Karttuvan kokoelman hankintoja valmistelee taidemuseossa kahdeksanjäseninen taidehankintaryhmä. Vuoden 2011 lopussa taidemuseon kokoelmissa oli kaikkiaan 8851 teosta (vuonna 2010 8779 teosta). Luettelo hankinnoista ja lahjoituksista vuodelta 2011 on toimintakertomuksen liitteenä (LIITE 3).

6.2 Teosten sijoitukset kaupungin tiloihin ja lainat muille näyttelyjärjestäjille

Uusia taideteosten sijoituksia tehtiin 22 kohteeseen yhteensä 93 kappaletta. Taidetta sijoitettiin mm. Sosiaaliviraston uuteen Oulunkylän perhetukikeskukseen sekä kaupungin remontoituihin tiloihin kuten Nuorisoasiankeskuksen hallintoon, rakentamispalvelu Staraan sekä Suomenkieliseen työväenopistoon. Työväenopiston teoskoko-naisuus vaihdettiin kokonaan uuteen lukuun ottamatta opistotalon vuoden 1959 maa-lauskilpailun voittanutta Sam Vannin teosta *Contrapunctus*, joka konservoitiin vuonna 2009.

Kaupungin toimitilojen uudelleen järjestelyt jatkuivat edellisvuosien tapaan vilkkaana. Taidemuseon kokoelmatoiminto huolehtii sijoitetuista taideteoksista myös virastojen muuttojen ja remonttien aikana. Taidemuseo vastaa taideteosten siirroista, välivaras-toinneista sekä niiden uudelleensijoitteluista. Taidemuseon konservointi huolehtii vi-rastoihin sijoitettujen taideteosten konservoinnista ja kehystyksestä. Vuosittain ollaan tekemisissä keskimäärin viidenkymmenen viraston kanssa pelkästään erilaisten muu-tosten yhteydessä. Kesällä 2011 kaupungintalon 3 kerroksen kaikki teokset siirrettiin suojaan remontin ajaksi sekä loppuvuonna huolehdittiin kaupungin kirjaamopalvelui-

den keskittämisen seurauksena teosten uudelleen järjestelyt kaupungintalon 1. kerroksessa. Kaupungintalokorttelissa muuttivat myös mm. Kiinteistöviraston toimipiste Katariinankadulta Fabianinkadulle sekä Oikeuspalvelut Aleksanterinkadun tiloihin. Näiden lisäksi taidemuseota työllistivät kymmenet pienemmät muutot ja remontit mm. kouluissa ja kirjastoissa.

Taideteoslainaus on myös yksi kokoelmatoiminnon tarjoamista palveluista. Vuonna 2011 muille museoille ja instituutioille lainattiin 23 eri näyttelyyn yhteensä 56 teosta. Ulkomaille teoksia lainattiin mm. American Scandinavian Foundationin *Luminous Modernism* -näyttelyyn New Yorkiin. Kotimaassa kokoelmista lainattiin teoksia mm. Turun kulttuuripääkaupunkivuoden päänäyttelyyn Logomoon sekä Suomen Lääkäriliittoon ja Sigrid Juséliuksen säätiöön korvaamaan heidän tiloistaan lainattuja taideteoksia Akseli Gallen-Kallela -näyttelyn Euroopan kierron ajaksi.

6.3 Valtakunnalliset hankkeet, kokoelmahallintajärjestelmä ja kuva-arkisto

Eri kokoelmahallintajärjestelmiin tutustumista jatkettiin vuonna 2011. Helsingin taidemuseo on mukana valtakunnallisessa Museo 2015 -hankkeessa. Museo 2015 on Museoviraston yhteistyössä Valtion taidemuseon ja Suomen museoliiton kanssa johdettava hanke, joka toteutetaan vuosina 2011–2015. Hankkeen päätavoitteita ovat museoiden kokoelmahallinnan prosessien yhtenäistäminen, museoiden kokoelmahallinnan kokonaisarkkitehtuurin laatiminen sekä edellytysten luominen yhteisen kokoelmahallintajärjestelmän hankintaan ja käyttöönottoon. Taidemuseon kokoelma-amanuessi on hankkeen kokonaisarkkitehtuuryöryhmän jäsen. Museo 2015 -hanke toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella.

Toinen valtakunnallinen hanke, jota taidemuseossa valmistellaan, on Kansallinen digitaalinen kirjasto -hanke. Tämän hankkeen tavoitteena on saada museoiden aineisto- ja osaksi KDK:n asiakasliittymää ja siten yleisön saavutettavaksi.

Näiden hankkeiden onnistuneessa toteuttamisessa on tärkeää, että mahdollisimman paljon kokoelmista on kuvattuna ja digitalisoitu. Taidemuseon teoksista on vuoden 2011 loppuun mennessä digitoitu 41 %, kuvattujen teosten osuus on hieman suurempi. Kaikkiin 2000-luvulla ostettujen teosten kuviin on myös liitetty niiden metatiedot, ja sekä lepo- että käyttöarkiston kuvat on asianmukaisesti käyty läpi ja luetteloitu.

Vuoden 2011 aikana kuvattiin runsaasti talletukseen meneviä teoksia. Uudisostojen ja lainaan lähtevien teosten kuvaamista jatkettiin normaalisti. Kesän aikana kuvattiin julkisen taiteen teoksia. Myös näyttelytoimintaa dokumentoitiin kuvaamalla näyttelyiden avajaiset ja ripustukset. Ostopalveluna toteutettiin 2000-luvun teosten digitointiprojektia, jota jatketaan vuonna 2012. Vuonna 2011 projektiin saatiin rahoitustukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Taidemuseo tulee vuoden 2012 aikana siirtymään taideteosten kuvaamisessa täysin digitaalkuvaukseen ja laakafilmille kuvaamisesta tullaan luopumaan. Tämä tuo säästöjä sekä työajassa että kustannuksissa. Samalla kuvien laatu paranee entisestään.

6.4 Julkiset veistokset ja julkinen taide

Kaupungin puisto- ja katualueilla olevat julkiset veistokset ovat näkyvä osa kaupunkitilaa ja näkyvin osa taidemuseon kokoelmia. Julkisen taiteen hankkeilla taidemuseo osallistuu mielenkiintoisten, kauniiden ja toimivien kaupunkiympäristöjen rakentamiseen.

Vuonna 2011 taidemuseo oli mukana useiden julkiseen tilaan sijoitettavien taideteosten valmistelussa ja toteutuksessa. Taidemuseo toimi hankkeesta riippuen projektin tilaajatahona, lahjoituksen tai deponoinnin valmistelijana tai taiteilijavalintaan ja toteutukseen liittyvänä asiantuntijana.

Julkisten taideteosten toteutuksessa yhteistyö eri virastojen välillä on tärkeää. Yhteistyötä tehdään Rakennusviraston, Kiinteistöviraston ja Kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Myös Talous- ja suunnittelukeskuksen rooli on tärkeä. Virastot ovat säännöllisessä yhteydenpidossa keskenään. Hyviksi todetut toimintatavat ovat olleet käytössä hankkeiden läpiviennissä. Vuonna 2011 näitä toimintatapoja hiottiin prosenttirahakäytäntöjen osalta. Prosenttityöryhmässä tarkennettiin hankintaprosesseja ja virastojen rooleja.

Tulevina vuosina ja vuosikymmeninä Helsingissä rakennetaan useita uusia aluekokonaisuuksia, kuten Jätkäsaari, Kalasatama ja Hernesaari. Kalasatamassa on jo aloitettu taidehankkeiden toteutus uusien prosenttikäytäntöjen mukaisesti.

6.5 Taidemuseon omat julkisen taiteen hankkeet

Taidemuseolla on käytössään julkiseen taiteeseen varatut määrärahat, joita käytetään ensisijaisesti ulkotilaan sijoitettaviin teoksiin. Useimmiten teokset ovat varta vasten sijoituspaikkaansa suunniteltuja teoksia, jotka ovat syntyneet luonnosmenettelyn pohjalta, mutta taidemuseo voi myös ostaa ja sijoittaa valmiita taideteoksia.

Vuonna 2011 valmistui kuvanveistäjä Anne Meskasen teos *Paluu tulevaisuuteen* Jätkäsaaren vanhaan, kiinteistöviraston kunnostamaan puhelinkoppiin sekä kuvanveistäjä Hanna Vihriälän Malminkartanon aukioille toteutettu teoskokonaisuus *Laidunmaa*.

Lisäksi tehtiin kaksi hankintaa, joista Bjarne Lönnroosin veistokselliselle *Näköalatuolille*, haetaan vielä pysyvää sijoituspaikkaa. Ola Kolehmainen teos *Untitled (Min 5+6)* sijoitetaan Malmin kirjastoon.

Vuoden 2011 aikana pantiin alulle useita julkisen taiteen hankkeita, joiden valmistuminen ajoittuu seuraaville vuosille.

6.6 Rakennushankkeiden budjeteista kustannetut julkiset taidehankinnat

Helsingin kaupungin omien julkisten rakennushankkeiden budjeteista käytetään yksi prosentti taidehankintoihin ja ympäristökohteissa (kadut ja puistot) rakennuttajan ja taidemuseon keskinäisten neuvottelujen mukainen summa. Rakennushanke voi myös olla peruskorjaus. Taidemuseo toimii näissä hankkeissa asiantuntijana ja eri osapuolten välisen yhteistyön koordinoijana. Taideteokset liitetään yleensä taidemuseon kokoelmiin. Prosenttirahahankintojen prosessissa ovat mukana myös käyttäjähallintokunnat.

Taidemuseon kokoelmiin liitettiin vuoden 2011 aikana kuusi prosenttirahoin kustannettua, julkisiin rakennuksiin sijoitettua tilausteosta: Salmisaarenrantaan, uusien toimistorakennusten edustalle valmistui kuvanveistäjä Maria Dunckerin viisi massiivista, kivenjätkäleistä toteutettua hahmoa eli teoskokonaisuus *Painavat vieraat*. Hietanienkadun päiväkotiin valmistui taiteilija Tamara Piilolan suurikokoinen maalaus *Virginian puu (viisaus, tieto ja salaisuudet)*. Finlandiatalon muutostöihin liittyen valmistui kuvanveistäjä Kimmo Schroderuksen ruostumattomasta teräksestä toteuttama reliefi *Risteys* ja päiväkoti Pajalahteen valmistui taiteilija Mikko Hintzin teoskokonaisuus *Lentävä puutarha*. Näiden lisäksi sai päiväkoti Koralli kaksi taideteosta; taiteilija Mar-

kus Rissasen seinämaalauksesta ja lattiapinnoista koostuvan teoksen *Koralli-muralli* sekä taiteilija Lotta Määttäsen tekstiilimateriaaleista toteutetun *Kaksi kukkaa*.

Vuonna 2011 valmistui myös merkittävä, taiteilijan suunnittelema rakenne. Ruoholahden uuden sillan, *Länsilinkin*, muodon ja ulkokuoren on suunnitellut kuvanveistäjä Martti Aiha. Silta ei tullut osaksi taidemuseon kokoelmia.

6.7 Käynnissä olevat hankkeet

Vuonna 2011 ei julkistettu taidekilpailuja, mutta sen sijaan taidemuseo oli yhdessä muiden kaupungin virastojen kanssa niitä valmistelemassa. Aiheina olivat muun muassa Töölönlahden ja Kalasataman alueet. Lisäksi taidemuseo on WDC-vuoden tiimoilta ollut mukana mm. Unioninkadun akselin erilaisten taidehankkeiden valmistelussa.

6.8 Julkisen taiteen ylläpito ja huolto

Ilman saasteiden lisääntyminen, taideteosten moninaiset materiaalit ja valmistusmenetelmät sekä runsaslumiset talvet ovat tehneet ulkotiloissa olevien julkisten teosten ylläpidosta ja huollosta entistä haastavampaa. Asian tiimoilta taidemuseo järjesti marraskuussa Helsingin kaupungin rakennusviraston ja Staran yhteyshenkilöille tapaamisen. Taidemuseo on sopinut HKR:n Stadi siistiksi -projektin kanssa ulkoveistosten töhryjen puhdistamiseen ja uusien veistosten töhrysuojaukseen liittyvästä yhteistyöstä.

Julkisten veistosten teoskorjauksia tehtiin useita. Varrestaan katkennut Pekka Kauhaseen *Tuoksuva askel* -veistos korjautettiin taidevalajalla. Veistoksen palautus takaisin paikoilleen Kurkimäen Karpalopolun aukiolle ei onnistunut, koska veistoksen jalustan pronssinen kansilevy oli varastettu sillä välin, kun veistos oli korjattavana ja lainassa näyttelyssä. Meilahden taidemuseon puiston kunnostustöiden yhteydessä Alpo Jaakolan *Avoim syli* -kivipenkki siirrettiin. Kampintorin *Kohtauspaikka*-teokselle teetettiin uusi pronssikannu kadonneen tilalle ja teoksen tiiliseinän vaurioitunut kuviofriisi jouduttiin väliaikaisesti suojaamaan akryylilevyllä. Puotinharjun ostoskeskuksen paikoitusalueen *Pakokaasu*-veistos suoritettiin. Kluuvien kävelykadun *Fazerin kukko* -veistos joutui pakettiauton kolhimaksi ja veistoksen tukirakenteita jouduttiin tarkistamaan. Pekka Jylhän *Odotus*-veistos Kaivopuistossa puhdistettiin ja kiillotettiin äitienpäivän juhlallisuuksia varten.

UKK-muistomerkin vesiallas tyhjennettiin vedestä jälleen kerran ja se katettiin talvea varten. Allas on ollut peitettynä myös kahtena aikaisempaan talvena lumen ja jään aiheuttamien huolto-ongelmien vuoksi. Stara korjautti lumen aurauksesta syntyneet vauriot presidentti Relanderin muistomerkin Hesperian esplanadilla.

Mannerheimin patsaan jalustan etuosan kullanväristä töhryä ei ole saatu kokonaan puhdistettua useista ammattilaisten yrityksistä huolimatta. *Konsertto Laaksolle* -teos Taka-Töölön urheiluareenon läheisyydessä puhdistettiin useaan kertaan vuoden aikana. Lisäksi spraymaalien sotkuja on siistitty useista muista ulkotiloissa olevista kohteista.

Laila Pullisen *Kevät ihmisessä* -veistos sai uuden paikan Kaupunginteatterin aulan suurten ikkunoiden läheisyydestä, josta se näkyy myös ulos. Veistokselle teetettiin uusi akryylinen jalusta. Alun perin *Kevät ihmisessä* tilattiin 1960-luvulla valmistuneeseen Kallion virastotaloon. Sieltä se siirrettiin Kaupungintalon ala-aulaan, jossa se oli esillä useita vuosia ennen nykyistä paikkaansa.

6.9 Asiantuntijapalvelut

Taidemuseo myöntää luvat julkisiin veistoksiin liittyviin tilapäisiin tapahtumiin. Vuonna 2011 myönnettiin lupia mm. seuraaviin tapahtumiin: Helsingin yliopiston opettajan-koulutuslaitoksen käsityöalan opiskelijat kutoivat viltit Cedercreutzin *Äidinrakkauden* tammalle ja varsalle ja vällyttivät veistoksen hevosekseen. Tapahtuma liittyi Tekstiiliopettajaliiton 100-vuotisjuhlaseminaarin projektityöskentelyyn. Havis Amandan lakitusvuorossa vapun aattona oli uuden Aalto yliopiston ylioppilaskunta. Taiteiden yönä Kyösti Kallion patsaan jalusta Eduskuntatalon puistossa oli projisointialustana elokuvateokselle, jossa oli sekä skeittauksen kuvausta että Kyösti Kallioon liittyvää kerrontaa. Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta järjesti uusille opiskelijoilleen perinteiset mursujaiset *Kolmen sepän* patsaalla syyskuussa.

Julkiset veistokset ja muistomerkit kiinnostavat sekä helsinkiläisiä että kaupungissa vierailevia turisteja. Yhdistykset, seurakunnat, kerhot ja tilaisuuksien järjestäjät pyytävät taidemuseosta aiheeseen liittyviä asiantuntijaluentoja. Taidemuseo on osallistunut vuosittain myös matkailutoimiston järjestämään Helsinki Helppien koulutukseen.

7. ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Valtion taidemuseon ja Museoviraston kanssa käytyjen alueellisen toiminnan nelivuotisneuvotteluiden yhteydessä helmikuussa hyväksyttiin edellisen sopimuskauden 2007–2010 toteutumat sekä lyötiin lukkoon uuden kauden 2011–2013 linjaukset ja suunnitelmat.

Museoasetuksessa on määritelty aluetaidemuseon tehtäviksi mm. huolehtia alueensa museotoiminnan keskinäisestä yhteistyöstä ja antaa asiantuntija-apua toimialaansa liittyvissä kysymyksissä. Alueellista tehtäväänsä taidemuseo toteuttaa mm. järjestämällä toiminta-alueensa museoille teematapaamisia kaksi kertaa vuodessa. Yhteyksiä alueen taidemuseoihin ylläpidetään myös muulla tavoin.

Osana aluetaidemuseotoimintaa järjestetään museoammatillisia tapaamisia lähialueen taidemuseoihin. Tapaamisten tavoitteena on kartoittaa mahdollisia yhteistyömuotoja sekä tutustua taidemuseoiden toimintaan. Vuonna 2011 vierailtiin Vantaan taidemuseossa.

Uudenmaan taidemuseoiden kevättapaamisen aiheena oli monikulttuurinen yleistyö. Koulutuspäivä oli suunnattu lähinnä taidekasvatuksesta vastaaville ammattilaisille. Syksyn alueellisen tapaamisen aiheena puolestaan oli World Design Capital 2012 taidemuseoiden näkökulmasta. Aluetaidemuseotoimintaan liittyvät tapahtumat on lueteltu liitteessä (LIITE 4)

8 HALLINTO

8.1 Henkilöstö

Vuoden 2011 aikana taidemuseon palveluksessa oli yhteensä 96 henkilöä, joiden työpanokseksi saadaan siviilipalvelusmiehet mukaan lukien henkilötyövuosiksi muutettuna keskimäärin 68 vuotta.

Vakinaisen henkilökunnan lisäksi taidemuseossa työskenteli määräaikaisissa erimittaisissa sijaisuuksissa ja projektitehtävissä yhteensä 34 työntekijää. Työllistämistu-

keen perustuvassa työssä oli vuoden aikana kaikkiaan 10 henkilöä ja siviilipalvelustaan oli suorittamassa neljä henkilöä. Vuoden aikana taidemuseossa suoritti harjoitteluun neljä korkeakouluopiskelijaa ja kaksi TET-harjoittelija tutustui työelämään. Vuonna 2011 taidemuseossa työskenteli eripituisissa työsuhteissa, harjoittelijoina tai siviilipalvelustehtävissä yhteensä 11 alle 25 -vuotiasta henkilöä.

Lisäksi viisi henkilöä oli sijoitettuna kaupungin muista virastoista. Tarvittaessa työpalveluja ostettiin myös Seuren kautta. Vuonna 2011 eläkkeelle jäi yksi henkilö. Lisäksi vakinaisesta palveluksesta erosi neljä henkilöä. Vakinaiseen tehtävään palkattiin henkilöstösihteeri ja hallinnon assistentti.

Vakansseja taidemuseolla oli yhteensä 67. Henkilöstön keski-ikä oli noin 43 vuotta.

HENKILÖSTÖ 2006–2011 (henkilötyövuodet)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Päätoiminen henkilöstö:						
Vakinaisia kuukausipalkkaisia	51	50	52	54	56	53
Määräaikaisia	9	11	9	11	11	9
Päätoimiset yhteensä	60	61	61	65	67	62
Muu henkilöstö:						
Työllistettyjä	9	10	9	5	3	4
Siviilipalvelusmiehet	1	3	2	2	2	2
Muu henkilöstö yhteensä	10	13	11	7	5	6
KOKO HENKILÖSTÖ						
YHTEENSÄ	70	74	72	72	72	68

Koulutukseen henkilökunta osallistui yhteensä 357 päivänä. Vuoden 2011 sisäisen koulutuksen keskeisin teema oli turvallisuustietoisuuden ja henkilökunnan turvallisuustaitojen parantaminen erityisesti uhkaavissa asiakaspalvelutilanteissa. Henkilökunnalle järjestettiin kaksi turvallisuuskoulutuspäivää yhteistyössä Oiva akatemian ja Eastsec Oy:n kanssa.

Taidemuseon henkilöstötoimikunta kokoontui yhdeksän kertaa ja toimintasuunnitelma vuodelle 2011 toteutettiin suunnitelmien mukaisesti (LIITE 5). Henkilöstötoimikunnan yksi tärkeistä tehtävistä on järjestää henkilöstölle työhyvinvointia edistävää toimintaa. Taidemuseolta osallistui kolme joukkuetta kaupungin petanque-kisoihin ja edustusjoukkue löytyi myös Naisten Kympeiltä. Lisäksi henkilökunnalle järjestettiin mahdollisuus omakustanteiseen hierontaan työpaikalla sekä kannustettiin vapaa-ajalla liikumiseen edullisilla Motivus-lipuilla.

Henkilökunnan työhyvinvointipäivää vietettiin keväällä tekemällä risteily Tallinnaan, missä pohdittiin toimenpiteitä työyhteisön työhyvinvoinnin parantamiseksi. Syksyllä tyhy-päivänä tehtiin kokopäiväretki Espoon Isoon Vasikkasaareen, jossa tutustuttiin oppaan avustamana saaren historiaan.

Taidemuseo kuului vuonna 2011 tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Asetetut tulostavoitteet toteutuivat 80 %:sti ja tulospalkkiot maksettiin sen mukaisesti 67 henkilölle. Mak-

simikorvaus oli 1497 euroa. Henkilökuntaa palkittiin myös erinomaisista työtuloksista kannustuspalkkioilla.

8.2 Johtokunta

Johtosäännön mukaisesti Helsingin kaupungin taidemuseon johtokunta ja sen alainen Helsingin kaupungin taidemuseo vastaavat kaupungin kuvataidepolitiikasta ja taidemuseotoiminnasta sekä muista niille määräytyistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto on valinnut taidemuseolle johtokunnan kaudeksi 2009–2012. Johtokunta kokoontui vuoden 2011 aikana kahdeksan kertaa ja teki 74 päätöstä. Varsinaisten jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 68,1 %.

Johtokunnan varsinaisille jäsenille järjestettiin tilakysymyksiä käsittelevä ylimääräinen seminaari 17.1. Seminaarissa apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haatainen kertoi johtokunnalle, että Helsinki ryhtyy yhteistyöhön Guggenheim-säätiön kanssa.

Johtokunta teki virkamatkan Venäjälle Pietariin 24.–25.10. Virkamatkalla johtokunta tutustui neljän museon toimintaan Pietarissa sekä Suomi-talossa sijaitsevaan Helsinki-keskukseen. Matkalla johtokunta tapasi useita museoalan toimijoita sekä tutustui museotoimintoihin myös tilaratkaisujen näkökulmasta.

Johtokunnalle järjestettiin julkisen taiteen kierros 24.5. Lisäksi johtokunnan kolme jäsentä osallistui Suomen museoliiton valtakunnallisille museopäiville ja museoliiton 88. vuosikokoukseen Turussa 16.–18.5.

Sähköisen Ahjo-asianhallintajärjestelmän käyttöönoton myötä johtokunta siirtyi sähköisesti toteutettaviin kokouksiin. Ensimmäinen sähköisesti toteutettu kokous pidettiin 23.8.

Johtokunnan jäsenet vuonna 2011:

Jäsen

Halmetoja Veikko (pj) (vihr)
Helle Kirsi-Leena (vas)

Häyrinen Raimo (kok, sit)
Krohn Irina (vihr)

Laitinen-Vapaavuori Outi (kok)
Niemi Katja (SDP)
Röyskö Heini (KD)
Salonranta Jussi (vpj) (kok)
Sarje Kimmo (SDP)
Peltokorpi Terhi (kh:n edustaja)

Varajäsen

Vainio Niklas
Aaltonen Kauko (10/2011 asti)
Jukka Liukkonen (alk. 10/2011)
Savolainen Irja
Nokkanen Sari (04/2011 asti)
Väyrynen Erja (alk. 04/2011)
Mustonen Tapio
Dufva Virpi
Chugh Amarjit
Grass Ulla
Ojanne Jaakko
Halla-Aho Jussi

**Taidemuseon johtokunta
Läsnäololuettelo 2011**

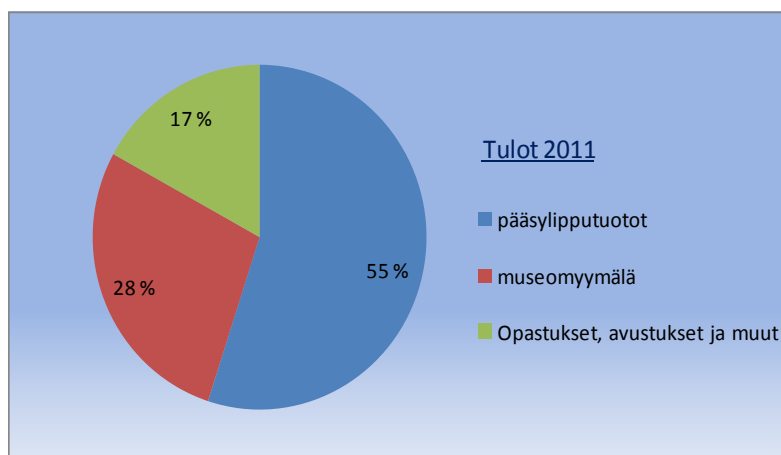
Varsinainen jäsen	Läsnäolo kerrat	Osalistumis-%	Kokoukset vuonna 2011
Halmetoja Veikko (pj) (vihr)	8	100 %	8
Helle Kirsi-Leena (vas)	6	75 %	8
Häyrinen Raimo (kok, sit)	5	63 %	8
Krohn Irina (vihr)	0	0 %	8
Laitinen-Vapaavuori Outi (kok)	4	50 %	8
Niemi Katja (SDP)	7	88 %	8
Röyskö Heini (KD)	6	75 %	8
Salonranta Jussi (vpj) (kok)	8	100 %	8
Sarje Kimmo (SDP)	5	63 %	8
Osallistumis-% yhteensä:		68,1 %	

8.3 Talous

Toimintakate, joka on kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä, toteutui 100 %:sti sisältäen tulospalkkiorahan.

Tulot ylittyivät Akseli Gallen-Kallela ja Väriin voima -näyttelyiden ansiosta. Ilmaisperjantait poistettiin kyseessä olevien erikoisnäyttelyiden osalta ja näyttelyissä vieraili neljän kuukauden aikana yli 30 000 maksanutta kävijää.

Vuoden 2011 toteutuneista tuotoista 55 % muodostui pääsylipputuotoista. Museomyymälän osuus oli 28 %. Loput 17 % muodostuu opastusmaksuista, avustuksista ja sponsorituloista. Kaikkien tuottojen toteuma oli 121 %. Tämä on 126 000 e budjetointua enemmän. Toimintamenot toteutuivat budjetoidun mukaisesti.

Taidemuseon toiminnallinen ei-sitova tavoite 20 näyttelyä ylittyi kolmella. Uusien julkisten hankkeiden käynnistämisen tavoite, kolme hanketta, ylittyi yhdellä. Kävijätavoite 140 000 kävijää oli taidemuseon sitova toiminnallinen tavoite.

Tavoitteesta toteutui 82 %. Ilmaiskävijöiden osuus kaikista kävijöistä on 55 %. Toteutumatta jääneestä kävijätavoitteesta laadittiin erillinen selvitys.

Tuottavuus, jota mitataan kävijöiden ja toimintakatteen suhteella, kasvoi vuonna 2011 edelliseen vuoteen nähden. Tämä on hyvä tulos, kun otetaan huomioon että Meilahden ja Tennispalatsin näyttelytilat olivat ilmastointiremonttien vuoksi suljettuina alkuvuodesta yhteensä viisi kuukautta.

Helsingin kaupungin taidemuseon määrärahan käyttö 31.12.2011

	TALOUSARVIO 2011	TOTEUMA 31.12.2011	POIKKEAMA	TOTEUMA %
Tulot yhteensä	601 000	726 558	125 558	121 %
Menot yhteensä	6 231 000	6 337 690	- 106 690	102 %
Toimintakate	- 5 630 000	- 5 611 132	18 868	100 %
Poistot	250 000	177 889	72 111	71 %
Tilikauden tulos	- 5 880 000	- 5 789 021	90 979	99 %

Irtaimen omaisuuden perushankinnassa koko investointimäärärahan toteuma oli 98 %.

Taidemuseon kokoelmien uushankintamääräraha sekä sijoitettavan taiteen hankinnat -määräraha käytettiin suunnitelman mukaisesti. Julkisten taideteosten hankintamäärärahan toteuma oli 97 %.

Muut hankinnat -määrärahan käyttö toteutui 99 %:sti. Hankinnat kohdistuivat pääosin taideteosvaraston pakkaushuoneen rakentamiseen ja sen ilmastoinnin laajentamiseen, näyttelyprosessien hallintajärjestelmän hankintaan, sekä muihin laitteistohankintoihin. Määrärahojen käytön vertailutaulukko vuosilta 2007–2011 löytyy liitteestä (LIITE 6).

Irtaimen omaisuuden perushankinta 31.12.2011

	TALOUSARVIO	TOTEUMA	POIKKEAMA	%
Taidemuseon kokoelmien uushankinta	105 000	103 340	- 1 660	98 %
Julkisten taideteosten hankinta	203 000	197 013	- 5 987	97 %
Muut hankinnat	139 000	137 745	- 1 255	99 %
Sijoitettavan taiteen hankinnat	30 000	29 960	- 40	100 %
Määräraha yhteensä	477 000	468 058	- 8 942	98 %

Taidemuseo laati selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä arvion merkittävimmistä riskeistä, epävarmuustekijöistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista vuodelta 2011. Lisäksi laadittiin selonteko sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen dokumentoinnista. Taidemuseon sitova toiminnallinen tavoite vuonna 2011 oli kävijämäärä.

LIITE 1

NÄYTTELYT 2011

TENNISPALATSI

Peekaboo – Uusi Etelä-Afrikka

20.8.2010–16.1.2011

Kävijät: 25 579 (1.1.–16.1.2011)

Samaan aikaan Intiassa

Tennispalatsin molemmat kerrokset

4.3.–29.5.2011

Kävijöitä: 16 816

Intia on vinhaa vauhtia kohoamassa maailman mahtivaltioiden joukkoon. Maan talous nousee kohisten, kasvava keskiluokka vaurastuu ja vanhaa raivataan rivakasti uuden alta. Tennispalatsin näyttelyssä *Samaan aikaan Intiassa* yhdeksäntoista intialaista nykyaikaisia taiteilijaa kertoivat, missä mennään.

Intian nykyaikalaisten menestyksen salaisuus piilee kyvyssä sitoa oman maan tapahtumiin ja traditioihin globaaleja aineksia. Tuloksena on omaperäistä ja rajustikin reagoivaa taidetta. Tennispalatsin näyttelyn keskeisiä teemoja olivat naisen asema ja maaseudun syrjäytyminen kaupungistumisen myötä. Aiheita lähestyttiin valokuvien, videon, installaatioiden ja maalauksien avulla.

Samaan aikaan Intiassa oli moniääninen kertomusten kudelman. Teokset liittyivät kiinteästi elettyyn arkeen, jossa perustuslain lupaus tasa-arvosta ja hierarkkinen todellisuus törmäivät dramaattisesti yhteen. Muutoksissa monet ihmisryhmät jäävät myllerryksen jalkoihin. Jotkut jahdatut ajautuvat omiin alakulttuureihinsa, löytäen omat tapansa selviytyä. Myös feminismi on Intiassa voimissaan. Monet vahvat naistaiteilijat järjestyttävät Intian miehen yhteiskunnan valtarakenteita.

Samaan aikaan Intiassa puhui vakavista asioista, mutta sen visuaalinen kieli oli humoristista ja positiivista. Taiteessa toteutuu sama kuin intialaisten elämässä enimmäkseen: vastakkaiset asiat voivat elää samaan aikaan, toisiinsa sulautuneena.

Näyttelyn taiteilijat olivat Anay Mann, Anita Khemka, Archana Hande, Bharat Sikka, Chitra Ganesh, Gigi Scaria, Hema Upadhyay, Nalini Malani, Pushpamala, Rashmi Kaleka, Reena Saini Kallat, Riyas Komu, Sheba Chhachhi, Shilpa Gupta, Supriyo Sen, Thukral & Tagra, Valay Shende ja Vivan Sundaram.

Näyttely tuotettiin yhteistyössä Tukholman Kulturhusetin kanssa. Tukholmassa vuoden 2010 lopulla esillä ollut näyttely laajennettiin täyttämään Tennispalatsin näyttelytila.

Näyttelyn yhteistyökumppaneita olivat HOK-Elanto, PLAN Suomi sekä Sara-lehti.

Kultainen metsä

Tennispalatsin yläkerta

17.6.–4.9.2011

Kävijät: 18 333

Valokuvataiteilijat Ritva Kovalainen (s. 1959) ja Sanni Seppo (s. 1960) ovat tulleet tunnetuiksi metsän kulttuuristen ja henkisten arvojen puolestapuhujina. *Kultainen metsä* -näyttelyssä taiteilijat pohtivat ihmisen asemaa luonnossa. Näyttely koostui kolmesta osasta.

Henkien saarella osio pohjautui Kovalaisen ja Sepon kuvausmatkaan Shikokun saarelle, Japaniin vuonna 2009. Valokuvasarjat ikuistavat saaren pyhiä puita ja šintolaisia pyhäköitä sekä kuvaavat šintolaisuuden ydintä eli sitä kuinka kaikki, myös ihminen, on luonnossa yhtä jumaluutta eli kamia. Osioon liittyi japanilaisen taiteilijan Reiko Nirekin (s. 1958) installaatio *Toivomuspuu*.

Hiljaa huojuu korven honka näytti meille välähdyksiä suomalaisesta luonnontilaisesta metsästä, joka on kehittynyt tuhansien vuosien aikana monimutkaiseksi ekologiseksi järjestelmäksi. Luonnontilainen metsä on ilmeeltään, rakenteeltaan, lajistoltaan ja luonteeltaan aivan toisenlainen kuin nykyisin yleisesti vallitseva talousmetsä. Luonnonmetsiä on Suomessa jäljellä vain muutamia prosentteja koko metsäalasta.

Metsänhoidollisia toimenpiteitä puolestaan valotti teollisuuden vaikutuksia Suomen metsiin. Seppo ja Kovalainen ovat dokumentoineet sekä maanpinnalta että ilmasta käsin suomalaisen metsätalouden todellisuutta. Kuviin tallentuivat silmäkantamattomat puupellot, viivasuoraan ojitetut suot ja maailman tihein metsäautotieverkosto. Osioon liittyi myös *Sateenkaaren pää* – lyhytelokuva ja *Metsäpuhetta*-elokuva. Ensimmäisessä Ilo-mantsin saloilla kasvaneet muistelevat lapsuutensa laajoja metsäalueita ja kertovat tunnoistaan tehometsätalouden runtelemissa maisemissa. *Metsäpuhetta*-elokuva oli puolestaan Kovalaisen, Sepon ja Ville Tantun yhteistyön tulos ja se tarkasteli erilaisia tapoja suhtautua metsään. Musiikin elokuvaan sävelsi Sanna Salmenkallio.

Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli HOK-Elanto.

Hannes Heikura – Dark Zone

Tennispalatsin alakerta

17.6.–4.9.2011

Kävijät: 18 333

Legendaarisen ja palkitun lehtikuvaajan Hannes Heikuran (s. 1958) *Dark Zone* -näyttely vei katsojan mystiselle matkalle Helsingin kaduille, valon ja pimeyden rajamaastoon, silhuettimaiseen kaupunkitilaan. Dark Zonen – Hämärän vyöhykkeen valossa Helsinki näyttäytyi toisenlaisena outona metropolina – ajattomana ja paikallisesti määrittelemättömänä.

Päätyönsä Helsingin Sanomien lehtikuvaajana toimimisen rinnalle Hannes Heikura kaisi omanlaista taiteellisempaa haastetta. *Dark Zone* -kuvasarjaa varten hän valokuvasi Helsinkiä, sen rakennuksia, katuja ja kulkijoita eri vuorokaudenaikoina yli vuoden ajan, vuoden 2009 lopusta vuoden 2011 alkuun. Kahdenkymmenen vuoden kokemus valoku-

vaajana näyttäytyi kuvissa vahvasti tunnistettavana omana tyylinä. Katsojille oli yllättävää, että suurin osa *Dark Zone* -kuvista oli kuvattu päiväsaikaan.

Hämärä vyöhyke toimi kertomuksena tämän päivän maailmasta. Mustavalkoisten valokuvien ikuistamat vaatimattomat arkitapahtumat muuntuivat Heikuran käsittelyssä inhimilliseksi ihmisyyden ja yksinäisyyden kuvauksiksi. Tennispalatsissa oli esillä 59 valokuvan kokonaisuus. Näyttelyn yhteydessä julkaistiin Mustan Taiteen kustantama kirja *Hannes Heikura – Dark Zone*, jonka toimitti Tuomo-Juhani Vuorenmaa Mustasta Taiteesta ja graafisesta suunnittelusta vastasi Jorma Hinkka Graafiset Neliöt Oy:stä. Kirjaa tukivat Helsingin kaupunki, Patricia Seppälän säätiö ja Lehtikuvaajarahasto.

Kuraattoreina toimivat Hannes Heikura ja amanuenssi Heli Harni.

Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli HOK-Elanto.

Akseli Gallen-Kallela – Eurooppalainen mestari

23.9.2011–15.1.2012

Kävijät: 52 525 (kokonaiskävijämäärä oli 61 933)

Akseli Gallen-Kallelan kiinnostavuus on kansainvälisellä tasolla kohisten kasvamassa. Ranskalais-saksalaisen kuraattoriryhmän valitsemat teokset näyttivät, millainen on keski-eurooppalainen näkökulma kansallistaiteilijamme tuotantoon. Helsingistä Pariisiin ja edelleen Düsseldorfiin jatkava katsaus keskittyi Gallen-Kallelan keskeisiin teoksiin; mukana oli lähes 70 maalausta vuosilta 1884–1910 sekä parhaat palat taideteollisista suunnitelmista.

Kansainvälisestäikin katsoen Akseli Gallen-Kallelan skaala taiteilijana oli harvinaislaatuisen laaja, aina mitalien ja tekstiilien suunnittelusta monumentaalimaalauksiin. Suomalaisuus oli perusta ja kansainväliset kontaktit välttämättömyys hänen luovalle työlleen. Lisäksi hän eli ja vaikutti aikana, jolloin taiteessa tapahtui eurooppalaisella tasolla paljon.

Eurooppa kohdisti katseensa pohjoiseen jo 1880-luvun lopulla. Merkittäviä näyttelykutsuja sateli Gallen-Kallelalle tiuhaan tahtiin vuosisadan vaihteen molemmin puolin eri puolille Eurooppaa. Kiihkeimmin kiitosta tuli vuoden 1900 Pariisin maailmannäyttelystä, jonne hän maalasi Kalevala-aiheiset freskot ja suunnitteli palkitun Iris-huoneen.

Musée d'Orsayn pääkuraattorin Philippe Thiébaud'n mukaan nykyeurooppalaista kiinnostavat Akseli Gallen-Kallelan taiteessa ihmisyyden peruskysymykset ja tunteet: hyvän ja pahan ristiriita tai äidin tuska. Kiehtovaa hänestä on myös harvinainen kyky yhdistää isänmaanrakkaus ja universaalisuus taiteellisesti onnistuneeksi, harmoniseksi kokonaisuudeksi.

Akseli Gallen-Kallela – Eurooppalainen mestari -näyttelyn teokset lainattiin Suomen tärkeimmistä museo- ja yksityiskokoelmista. Mukana oli myös harvoin nähtyjä helmiä. Näyttelyssä nostettiin esille Pariisin paviljongin Iris-huone, josta oli esillä alkuperäisiä huonekaluja ja tekstiilejä. Näyttely on laajin Gallen-Kallelan taiteen katselmus, joka koskaan on järjestetty Ranskassa ja Saksassa.

Näyttelyn tuotti Helsingin taidemuseo yhdessä Pariisin Musée d'Orsayn ja Düsseldorfin Museum Kunstpalastin kanssa. Näyttelyn yhteydessä julkaistiin runsaasti kuvitettu kirja.

Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli HOK-Elanto.

Värin voima – Teoksia Tretjakovin gallerian kokoelmista

23.9.2011–15.1.2012

Kävijät: 52 525 (kokonaiskävijämäärä oli 61 933)

Värin voima jatkoi venäläisten mestareiden teoksia Tretjakovin galleriasta esittelevää näyttelysarjaa. Tämä kolmas näyttely keskittyi vuosiin 1900–1930, jolloin uudet taidesuuntaukset mursivat länsimaisen kuvataiteen väri- ja muotokielen.

Venäläiset taiteilijat omivat avantgardeksi kutsutut uudet suuntaukset tuoreeltaan. Heidän katseensa kääntyi kuitenkin eurooppalaisten vaikutteiden ohella oman maan perinteeseen, kansantaiteeseen ja ikoneihin. Näin syntyi vahvasti omaleimainen venäläinen avantgarde, jossa esittävä taide säilyi vahvana ei-esittävän rinnalla.

Näyttelyssä nähtiin niin tunnettujen mestareiden (**Vasili Kandinski, Marc Chagall, Kasimir Malevitš**) kuin myös vähemmän tunnettujen, mutta venäläisen avantgarden kannalta keskeisten taiteilijoiden (**Natalia Gontšarova, Aristarh Lentulovi**) maalauksia.

Stalinin tultua valtaan alkoi Neuvostoliitossa järjestelmällinen taiteen politisointi. Modernismi tuomittiin rappiotaiteeksi ja sosialistisesta realismista tuli 1930-luvun myötä ainut hyväksytty taiteen muoto. Avantgardistisia pyrkimyksiä edustaneet teokset poistettiin museoiden seiniltä, ja ne pääsivät pannasta vasta 1960–1970-lukujen vaihteessa.

Värin voima -näyttelyn yksitoista taiteilijaa kuuluvat Venäläisen avantgarden kärkinimiin ja osa heistä myös maailman taidehistorian merkkihenkilöihin: Marc Chagall, Natalia Gontšarova, Vasili Kandinski, **Pjotr Kontšalovski, Pavel Kuznetsov**, Aristarh Lentulov, Kasimir Malevitš, **Ilja Maškov, Ljubov Popova, Olga Rozanova** ja **Mihail Vrubel**.

Näyttelyn yhteydessä julkaistiin näyttelyluettelo. Näyttelyn tuotti Helsingin taidemuseo ja sen kuratoivat näyttelypäällikkö Erja Pusa ja amanuenssi Mikko Oranen. Näyttely järjestettiin yhdessä Tretjakovin gallerian kanssa. Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli OAO LUKOIL/TEBOIL ja yhteistyökumppanit HOK-Elanto, Sanoma Magazines Finland Oy ja Lähialuematkat – Oy Russian Tours Ltd.

MEILAHTI

Anna Tuori - *Blow Out Your Candles, Laura*

13.5.–14.8.2011

Kävijät: 7 416

Anna Tuori (s.1976) oli vuoden 2011 kuuma nimi. Hän oli järjestyksessään 27. Vuoden nuori taiteilija. Tuorin valintaa Vuoden 2011 nuoreksi taiteilijaksi seurasi alkuvuodesta palkintona näyttely Tampereen taidemuseossa, jonka yhteydessä julkaistiin palkintoon liittyvä kirja. Osa Tampereen taidemuseon *Blow Out Your Candles, Laura* -näyttelyn teoksista tuotiin Meilahden taidemuseoon, jonne saatiin esille lisäksi myös Helsingin Galerie Anhavan huhtikuisesta näyttelystä taiteilijan uusinta tuotantoa.

Meilahden näyttelyssä oli esillä yhteensä 52 Anna Tuorin maalausta. Näyttely oli retrospektiivinen katsaus hänen tuotantoonsa vuosilta 2003 – 2011. Teoksia lainattiin niin yksityiskokoelmista kuin julkisistakin kokoelmista, joista merkittävimmät teokset Amos Andersonin taidemuseosta, Nykyaiteen museo Kiasmasta, Saastamoisen säätiön taidekokoelmista (EMMA:sta - Espoon modernin taiteen museosta), Paulon Säätiön kokoelmis-

ta, Oulun taidemuseosta, Tampereen taidemuseosta ja Turun taidemuseosta sekä Helsingin taidemuseon kokoelmista.

Anna Tuorin maalaukset kiehtoivat katsojia outoudessaan. Hänen suosionsa salaisuus on aina ollut hänen kyvyssään yhdistää originellilla tavalla puhdas maalauksenkieli ekspressiiviseen ilmaisuun. Omia havaintojaan ja kokemuksiaan taiteilija on yhdistänyt aineksiin, joita hän on löytänyt mm. lehdistä, kirjoista ja elokuvista. Taiteilija on antanut usealle maalaukselle englanninkielisen nimen, koska ei ole saanut ilmaista haluamaansa suomeksi. Osa teosnimistä on poimintoja näytelmistä tai runoista. Maalauksen ja näyttelyn nimi *Blow Out Your Candles, Laura* -nimi tuli Tennessee Williamsin näytelmästä *Lasinen eläintarha*.

Kuraattoreina toimivat Anna Tuori ja amanuenssi Heli Harni.

Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli HOK-Elanto.

Galleriassa ja kotona – Keräilijät Bäcksbacka ja Hasán

24.8.–27.11.2011

Kävijät: 9 023

Helsingin taidemuseon kokoelmien perusta luotiin galleristi **Leonard** ja hänen puolisonsa **Katarina Bäcksbackan** lahjoitukselle 1970-luvulla. **Katriina Salmela-Hasánin** ja **David Hasánin** kotikokoelma löysi tiensä taidemuseolle 1990-luvun lopulla. *Galleriassa ja kotona* -näyttely esitteli parhaita paloja molemmista kokoelmista.

Bäcksbackan kokoelmaan otettiin tuore näkökulma. Teokset valitsi taidemaalari **Viggo Wallensköld**, jolle tärkeää taiteessa ja sen kohtaamisessa on elämyksellisyys ja nautittavuus. Tulos oli ilahduttavan henkilökohtainen ja valitsijansa näköinen näyttely, jossa oli nostettu esille sata teosta 550 joukosta. Mukana oli yleisölle rakkaita teoksia ja taiteilijoita, joista lukuisimmin edustettuina olivat **Ragnar Ekelund**, **Jalmari Ruokokoski**, **Yrjö Saarinen**, **Tyko Sallinen** ja **Ellen Thesleff**.

Wallensköldin valitsema kahdeksan teeman kokonaisuus ei ollut taidehistoriallinen katsoaus vaan se loi tunnelmia ja kertoi tarinoita. Mukana oli sekä naiskauneutta että tragikoomisia hahmoja, juhlahumua ja vaellusta elämän varjoissa. Asetelmat johdattivat intiemeihin sisätiloihin, ja maisemamaalaukset kuvasivat sekä luonnon että ihmisen rakentaman ympäristön muotoja ja värejä. Unimaailman kuvat lähestyivät outoine väreineen ja sisältöineen kiehtovia painajaistunnelmia. Viimeisessä huoneessa vallitsi melankolia ja syksy, johon auringonkeltainen toi lupauksen valosta.

Katriina Salmela-Hasán ja David Hasán olivat 1980- ja 1990-luvuilla näkyviä taidevaikuttajia helsinkiläisessä taidemaailmassa. Yli 300 teosta käsittävä kokoelma on kerätty pääasiallisesti 1980-luvulla ja se on mainio läpileikkaus ajan taiteeseen. Teokset ovat suhteellisen pienikokoisia ja ne ovat sekä lahjoja että suoria hankintoja taiteilijoilta, jotka usein olivat myös pariskunnan hyviä ystäviä. Edustettuina ovat aikansa suosituimmat taiteilijat **Leena Luostarista Hannu Väisäseen**. Helsingin taidemuseo vastaanotti avoparin keräämän taidekokoelman vuonna 1998. Kokoelman lahjoitti David Hasánin veljentytär Mikaela Hasán.

Usko tai älä – Uusia teoksia kokoelmista

16.12.2011–12.2.2012

Kävijät: 1014 (kokonaiskävijämäärä 3 297)

Näyttelyssä esiteltiin Helsingin taidemuseon uusia teoshankintoja vuosilta 2007–2011. Kuluneen viiden vuoden aikana kokoelmiin on ostettu lähes 400 teosta, joista näyttelyssä oli esillä runsas neljäkymmentä.

Näyttelyä ei rakennettu minkään tietyn teeman ympärille, vaan siinä sisältöjä ja sanomia oli yhtä paljon kuin taitelijoita ja teoksia. Teoksista saattoi kuitenkin löytää jotain yhteistä: monissa teoksissa käsiteltiin uskon ja arvoihin liittyviä kysymyksiä. Teokset viittasivat usein kristillisen taiteen perinteeseen ja taidehistoriaan yleensä. Vanhat aiheet ovat saaneet nykytaiteilijoiden käsissä kuitenkin uusia merkityksiä. Toisaalta taiteilijat ovat tarttuneet ajankohtaisiin teemoihin ja tarjoavat niihin tuoreita näkökulmia. Näyttelykokonaisuudessa pyrittiin herättämään voimakkaita tuntemuksia sellaisenaan ilman taustatietoja tai älyllistä erittelyä. Sitä pyrki tukemaan myös näyttelyn tarkkaan harkittu ripustus.

Näyttelyn olivat kuratoineet Jari Björklöv ja Satu Oksanen. Taiteilijat olivat Petri Eskelinen, Jenni Eskola, Jussi Goman, Terike Haapoja, Mikko Hintz, Antti Keitilä, Anne Koskinen, Maarit Kotiranta, Sami Lukkarinen, Heikki Marila, Elina Merenmies, Juhana Moisan-der, Reima Nevalainen, Anssi Pulkkinen, Kyösti Pärkinen, Jani Ruscica, Antti Tanttu, Mil-la Toivanen, Tatu Tuominen, Timo Vaittinen, Heli Vehkaperä, Jarno Vesala, Henry Wuorila-Stenberg ja Petri Yrjölä.

KLUUVIN GALLERIA

Kluuvin galleria on yksi Helsingin kaupungin taidemuseon kolmesta näyttelytilasta. Meilahdessa ja Tennispalatsissa taidemuseo järjestää omia näyttelyitään, kun taas Kluuvin galleriaa taidemuseo vuokraa ulkopuolisille näyttelynpitäjille.

Kluuvin galleria on profiloitunut ajankohtaisen kuvataiteeseen. Tarkoituksena on ennakkoluulottomasti esitellä sitä, mikä juuri nyt on kiinnostavaa kuvataiteessa ja toimia edelläkävijänä kuvataiteen uusien ilmiöiden ja tekijöiden esittelijänä. Pääpaino on kokeilevassa taiteessa. Vuoden aikana galleriassa pidettiin 15 näyttelyä.

Kluuvin gallerian näyttelyt 2011

5.1.–23.1.	Hannele Kumpulainen: <i>Maalauksia kankaalle</i>
28.1.–13.2.	Jussi Goman: <i>Laissez-faire</i>
19.2.–6.3.	Minna Haukka: <i>Stand Up</i>
11.3.–27.3.	<i>Lena Séraphin, Andrea Meinin Bück & Don Quijote komplex</i>
1.4.-17.4.	Emilia Ukkonen: <i>Trouble in Mind</i>
23.4.–8.5.	Sasha Huber ja perhe: <i>Haïti Chérie</i>
13.5.–29.5.	Nestori Syrjälä & Antti Majava: <i>Hidden in Full View</i>
2.6.–19.6.	Teemu Mäenpää & Janne Martola: <i>Bräkshit Vs. Metro Cuz Coltec</i>

- 6.8.–21.8. **Erkka Nissinen & Joonas Kota:** *Dialectic Illicit Cell Aid*
- 27.8.–4.9. **Mimosa Pale & Jukka Rusanen:** *Active Still Lives* – performatiivinen asetelma (päivittäinen performanssi klo 18.00)
- 9.9.–25.9. **Mikko Sinervo:** *Do the Stars Look the Same on the Other Side of the World*
- 30.9.–16.10. **Otto Karvonen:** *Muukalaispalatsi*
- 21.10.–6.11. **Paavo Halonen:** *Tabernaakkeli*
- 11.11.–27.11. **Janne Nabb & Maria Teeri:** *a place for everything and everything in its place*
- 2.12.–23.12. **Panu Rytönen:** *päättyy maahan matkan päässä / veistos*

LIITE 2

Oheisohjelmat ja työpajat 2011

Samaan aikaan Intiassa

OPASTUKSET

Ilmaiset yleisopastukset

- suomeksi la ja su klo 14
- ruotsiksi joka kuukauden 1. ja 3. sunnuntai klo 15
- englanniksi joka kuukauden 2. sunnuntai klo 15

TAPAHTUMAPÄIVÄT - teemana INTIAN TAIDE

La 5.3.

- klo 13 Näkökulmia näyttelyyn. Kuvataiteilija Hema Upadhyay esittelee teoksensa ja kiertää näyttelyä taidemuseon oppaan johdolla. Englanniksi.
- klo 14 Yleisöopastus näyttelyyn.
- klo 15 Intialaista Konnakol-rytmiläusuntaa. Säveltäjä Eero Hämeenniemen johdolla taidemuseon yleisö ja ryhmä Sibelius-lukiolaisia jammailevat yhdessä rytmikkäästi konnakoltyyliin. Solistina muusikko Pentti Lahti.

Su 6.3.

- klo 13 Näkökulmia näyttelyyn. Kuvataiteilija Archana Hande esittelee teoksensa ja kiertää näyttelyä taidemuseon oppaan johdolla. Englanniksi.
- klo 14 Yleisöopastus.
- klo 15 Yleisöopastus ruotsiksi.
- klo 16 *Jasmiiniyöt* - intialaista runoutta. Kirjailija ja intialaisen kulttuurin tutkija Virpi Hämeen-Anttila lukee kääntämäänsä eroottista runoutta Intiasta ja kertoo niiden taustoista.
- klo 15-17 Sunnuntaityöpaja

TAPAHTUMAPÄIVÄT - teemana NAISTEN ASEMA INTIASSA

La 9.4.

- klo 13 Näkökulmia näyttelyyn. Kuvataiteilija Anita Khemka esittelee teoksensa ja kiertää näyttelyä taidemuseon oppaan johdolla. Englanniksi.
- klo 14 Yleisöopastus.
- klo 15-17 Babel-työpaja
- klo 17 Trans Hindu Kush -trio soittaa intialaishenkistä konemusiikkia. Esiintyjinä Kiureli Sammallahdi (laulu, intialainen harmoni, koneet), Peali Juva (laulu) ja Sami Rönkä (tabla). Äänimaisemassa kuljetaan trip hop-klubimusiikin ja perinteisen intialaisen soundin välimaastossa.

Su 10.4.

- klo 13 Näkökulmia näyttelyyn. Helsingin yliopiston sosiaali- ja kulttuuriantropologian vt. professori Sirpa Tenhunen ja näyttelyn kuraattori Sointu Fritze kertovat keskustellen Intiasta ja näyttelystä.
- klo 14 Yleisöopastus.
- klo 15 Yleisöopastus englanniksi
- klo 15-17 Planin tuore raportti naisten ja tyttöjen asemasta Intiassa. Esittelijänä markkinointijohtaja Kirsi Mettälä, Plan Suomi.
Vain tytär. Intialaissyntyinen kirjailija Sarita Skagnes kertoo kokemuksistaan kaltoinkohdeltuna tyttärenä ja pohtii naisen asemaa Norjassa ja Punjabissa.
Plan-kummi, näyttelijä Jasmin Hamid lukee otteita Sarita Skagnesin kirjasta.

TAPAHTUMAPÄIVÄT - teemana VANHAN JA UUDEN INTIAN TÖRMÄYS

La 7.5.

- klo 14 Yleisöopastus.
 Klo 15 *Mitä tapahtuu Intiassa?* Keskustelua Intian yhteiskunnasta viime vuosien huiman muutoksen keskellä. Keskustelijoina näyttelypääällikkö Erja Pusa, muusikko Pelle Miljoona ja sosiaaliantropologi Minna Säävälä ja kauppatieteiden maisteri, KHT-tilintarkastaja Erkki Immonen. Keskustelua vetää toimittaja Mikko Zenger.
 klo 15-17 Babel-paja
 klo 17 Blue Kailash -yhtye soittaa moderneilla soittimilla perinteistä intialaista ylistyksellistä musiikkia. Laulujen kielinä sanskrit ja marathi. Tuomas Kaila (laulu, kosketinsoittimet), Ville Tanttu (kitarat, laulu), Dile Kolanen (basso, musiikin kone-osuudet), Mixu Seire (rummut).

Su 8.5 Äitienpäivä! Hemmottelua äidille

- klo 13 Kauneus ja ayurveda. Ayurveda-ohjaaja Heidi Nyström opastaa vuosituhansia vanhan intialaisen opin saloihin sisäisestä kauneudesta ja hyvinvoinnista.
 klo 14 Yleisöopastus
 klo 15-17 Sunnuntaityöpaja

La 19.3. HOK-Elannon asiakasomistajapäivä

- klo 14 ja 16 Yleisöopastus suomeksi
 klo 15 Yleisöopastus ruotsiksi
 klo 15-17 Babel-työpaja

TYÖPAJAT

Sunnuntaityöpajat Studioissa klo 15-17

- 6.3. Ornamentteja – kankaanpaino
 13.3. Mun maailma nyt! – maalaus
 20.3. Koristeellista kulutusjuhlaa – kollaasi
 27.3. Roskaromantiikkaa – kollaasi
 3.4. Aurinkotervehdyksiä – piirustus ja muovailuvaha
 17.4. Bollywood liikecroquis – piirustus
 24.4. Kierrätyskaupunki – rakentelu
 8.5. Romusta rikkauksia – äitienpäivän korutyöpaja

Monikulttuuriset Babel-pajat Studioissa lauantaisin klo 15-17

- 12.3. Löydä itsestäsi intialainen – digitaalinen matka
 19.3. Kukkaornamentteja – kohopaino kankaalle ja paperille
 26.3. Muotokuva – öljy- ja pastelliliitu, vesiväri
 2.4. Löydä itsestäsi intialainen – digitaalinen matka
 9.4. Kukkaornamentteja – kohopaino kankaalle ja paperille
 16.4. Muotokuva – öljy- ja pastelliliitu, vesiväri
 23.4. Kukkaornamentteja – kohopaino kankaalle ja paperille
 7.5. Chaita ja Yksinäisten Sydänten Kerho – tee ja sinkkutapaaminen

Babel-paja lauantaina 7.5. – Chaita ja Yksinäisten Sydänten Kerho

Tässä työpajassa opit valmistamaan ja juomaan intialaista teetä, chaita. Samalla voit tutustua muihin seuraa kaipaaviin ”yksinäisten sydänten kerhossa”. Kerhoon voi osallistua täyttämällä lomakkeen etukäteen tai työpajan aikana. Osallistujat saavat työpajan lopuksi parin, jonka kanssa voivat tutustua näyttelyyn, iltaohjelmaan ja toisiinsa.

Työpajat koululaisille

Romuminä

Intiassa on ihmisiä jotka elävät kaatopaikalla ja hankkivat elantonsa roskien lajittelusta. Työpajassa pohdimme omaa paikkaamme maailmassa ja teemme omakuvaa kierrätysmateriaaleista.

Keskustelua taiteesta -työpaja

Työpajassa kehitetään keskustelutaitoja taiteen äärellä. Näyttelyssä tutustutaan muutama teokseen. Teoksista tehdään havaintoja ja esille nouseviin kysymyksiin pyritään vastaamaan yhdessä. Keskustelutyöpaja sopii peruskoulun ala- ja yläluokille. Se voidaan liittää esimerkiksi kuvataiteen, ilmaisutaidon tai elämänskatsomustiedon opintoihin

Filosofinen työpaja

Työpajassa keskustellaan taiteesta filosofisesti. Osallistujat saavat kysyä ja löytää taideteoksesta filosofisia ongelmia. Filosofinen työpaja sopii filosofiasta ja taiteesta kiinnostuneille. Se voidaan liittää lukion filosofian kursseihin sekä taidetta tai taiteen tutkimusta opiskeleville korkeakouluopiskelijoille.

Babel-pajat koululaisille

Työpaja venäjäksi: Kukkaornamenteja

Työpajassa tehdään perinteisiä intialaisia kukkakuvioita ja ornamenteja kankaalle ja paperille kohopainotekniikalla. Ohjaajana tekstiilitaiteilija Irina Soboleva.

Työpaja englanniksi: Löydä itsestäsi intialainen – digitaalinen matka

Tässä työpajassa voit muuttua intialaiseksi. Netistä saatua materiaalia käyttäen luot itsellesi uuden identiteetin, nimen ja asuinpaikan. Sitten pukeudut uuden identiteettisi mukaan ja otat itsestäsi valokuvan muistoksi. Ohjaajana Paresch Joshi.

Kultainen metsä ja Hannes Heikura – Dark Zone

OPASTUKSET

Ilmaiset yleisopastukset

- suomeksi la ja su klo 14

- ruotsiksi joka kuukauden 1. ja 3. sunnuntai klo 15

TAPAHTUMAT

Su 19.6. Poluilla ja kaduilla –tapahtumapäivä

klo 12 Valokuvaaja **Hannes Heikura** esittelee näyttelynsä.

klo 13 *Stadin villit eläimet*. Viikin luontovalvoja **Eero Haapanen** kertoo Helsingin villeistä eläimistä. Studiassa.

klo 14 Taiteilijat **Ritva Kovalainen**, **Sanni Seppo** ja **Reiko Nireki** esittelevät teoksiaan *Kultainen metsä* -näyttelyssä

klo 15 Yleisöopastus suomeksi ja ruotsiksi.

klo 16 *Villiinny villivihanneksista!* Pellon pientareella, metsän laidassa ja puun oksilla piilee huomattamatta jäänyt vihannestiski. Tietokirjailija **Raija Kivinen** kertoo syötävistä villeistä kasveista ja valmistaa niistä pientä maisteltavaa.

klo 17 *Lavarunoutta havuille ja asfaltille*. Runomuusikko **Harri Hertell** ja rap-taiteilija **Dxxxa D** esittävät metsä- ja kaupunkiaiheisia runoja.

la 20.8. HOK-Elannon asiakasomistajapäivä

klo 14 ja 16 Yleisöopastus suomeksi

klo 15 Yleisöopastus ruotsiksi

Pe 26.8. Taiteiden yö

klo 18 **Ritva Kovalainen** ja **Sanni Seppo** kertovat teoksistaan näyttelyssä.

klo 19 Ruotsinkielinen yleisöopastus
klo 20 Suomenkielinen yleisöopastus

Kuulkaa korkeimme kuiskintaa: puhetta metsästä ja metropolista

Luennot keskiviikkoisin klo 17-18.30

Helsingin seudun kesäyliopiston luentosarja avaa *Kultainen metsä* ja *Hannes Heikura – Dark Zone* –näyttelyitä sekä niihin liittyviä teemoja puheenvuoroilla luonnonsuojelusta, henkisestä ja aineellisesta suhteestamme luontoon, luonnon ja urbaanin vuoropuhelusta sekä metsiemme tulevaisuudennäkymistä.

- ke 3.8.** Johdatus näyttelyihin: valokuvataiteilijat **Ritva Kovalainen, Sanni Seppo** ja **Hannes Heikura**.
- ke 10.8.** Aarniometsien suojelu: kalastaja, luonnonsuojelija ja kehityskriitikko **Pentti Linkola**. Keskustelijoina valokuvataiteilijat Ritva Kovalainen ja Sanni Seppo.
- ke 17.8.** Ihmeiden metsä – šintolaisuus, myytit ja animismi Japanissa: kirjailija **Kai Nieminen**.
- ke 24.8.** Kaupunkiekologia - luonnon ja kulttuurin rajamailla: bio- ja ympäristötieteiden laitoksen professori **Jari Niemelä**. Takametsiä ja joutomaita: kuvataiteilija **Jussi Kivi**.

TYÖPAJAT

Kuka kulkee kadulla ja polulla? -työpaja päiväkotien ja koululaisryhmille

Työpajassa tutustumme esillä oleviin valokuvanäyttelyihin. Syvennymme rakennettuun ympäristöön, kaupungin asukkaisiin, vehmaisiiin aarniometsiin sekä metsien nykytilaan. Tarujen ja satujen kautta tutustumme kaupungin ja metsän myyttisiin hahmoihin. Suunnittelemme ja toteutamme oman myyttisen hahmon. Kuva tehdään sekatekniikalla; piirtämällä ja maalamalla.

Akseli Gallen-Kallela – Eurooppalainen mestari ja Väriin voima – Teoksia Tretjakovin Gallerian kokoelmista

OPASTUKSET

Ilmaiset yleisöopastukset

- suomeksi lauantaisin ja sunnuntaisin klo 14
- ruotsiksi joka kuukauden 1. ja 3. sunnuntai klo 15
- venäjäksi joka kuukauden 2. sunnuntai klo 15

Eläkeläisopastus

- joka kuukauden 1. tiistai klo 11

TAPAHTUMAT

Elävää taidetta -tapahtumasunnuntait 25.9. ja 20.11.

Kierrä näyttelyt laulajan, runonlausujan, tanssijan ja performanssitaiteilijan kanssa ja eläydy niiden teemoihin ja tunnelmiin erilaisten ilmaisumuotojen kautta.

- Klo 12 Runo-opastus. Vuoden nuori lausuja 2010 Mirjami Heikkinen.
- Klo 13 Liikeopastus. Koreografi Hanna Brotherus.
- Klo 15 Laulava opastus. Bassobaritoni Oskari Nokso-Koivisto
- Klo 16 Performanssiopastus. Tanssitaiteilija Linda Priha.

Terve! -tapahtumapäivä Mielenterveysviikolla lauantaina 26.11.

- Klo 12 *Näkymätön näkyväksi*. Kuvataiteilija, filosofian tohtori Riggert Munsterhjelm kertoo, kuinka taide luo uutta tietoa vaikeasti todennettavista sairauksista.

- Klo 13 *Hullutuksia!* Keskustelua taiteesta ja mielenterveydestä. Keskustelijoina näyttelijä Jonna Järnefelt, näyttelijä, ohjaaja Helena Ryti ja näyttelijä, psykoterapeutti Kari Ketonen.
- Klo 14 Yleisöopastus
- Klo 15–17 Kuvataideterapeutti Lotta Määttäsen ohjaama taideterapiatyöpaja.

Näkökulmia näyttelyyn

Asiantuntijakerrokset klo 17–18

Akseli Gallen-Kallela - Eurooppalainen mestari

- Ke 12.10. *Kaukokaipuuta ja koti-ikävää*, Janne Gallen-Kallela-Sirén, taidemuseon johtaja
- Pe 21.10. *Eksoittikkaa Karjalasta Afrikkaan*, Erja Pusa, näyttelypäällikkö
- Ke 14.12. *Kaukokaipuuta ja koti-ikävää*, Janne Gallen-Kallela-Sirén, taidemuseon johtaja

Värin voima

- Pe 30.9. *Avantgarden kansainvälisyys*. Irmeli Hautamäki, FT, estetiikan dosentti Helsingin yliopisto
- Pe 28.10. *Näyttelyn kuraattorin näkökulma*, Mikko Oranen, amanuenssi
- Pe 25.11. *Aatteiden ja taiteen murrokset ja kumoukset*. Pekka Pesonen, venäläisen kirjallisuuden emeritus professori, Helsingin yliopisto

Monikulttuuriset Babel-pajat Studioissa lauantaisin klo 15-17

- 24.9. Iris-huone 2011- sekatekniikka. Taiteilija: Jorge Raedó
 - Kielet: espanja, englanti, suomi, venäjä
- 1.10. Olet valittu - digitaalinen matka. Taiteilija: Paresh Joshi
 - Kielet: englanti, suomi
- 8.10. Liikkuvat värit – paperin marmorointi. Taiteilija: Nurhayat Polat
 - Kielet: turkki, suomi, venäjä
- 15.10. Muotokuva - akryylimaalaus. Taiteilija: Tigne Negash
 - Kielet: amhara, suomi, englanti, venäjä
- 22.10. Liikkuvat värit - paperin marmorointi. Taiteilija: Nurhayat Polat
 - Kielet: turkki, suomi, venäjä
- 29.10. Viivoja ja pisteitä - monotypia Taiteilija: Irina Soboleva
 - Kielet: venäjä, englanti, suomi
- 5.11. Värikäs tarina – kollaasi. Taiteilija: Stanislava Rachkovskaja
 - Kielet: venäjä, englanti, suomi
- 12.11. Olet valittu - digitaalinen matka. Taiteilija: Paresh Joshi
 - Kielet: englanti, suomi
- 19.11. Postikortti vieraalle – sekatekniikka. Taiteilija: Amal Laala
 - Kielet: arabia, englanti, suomi, venäjä

Sunnuntaityöpajat Studioissa klo 15-17

- 25.9. Liikkuva asetelma – öljypastelli
- 2.10. Lempiväri / inhokkiväri – akryylimaalaus
- 9.10. Unelmien maa - akryylimaalaus
- 16.10. Tanssija, luonnollista kokoa – akryylimaalaus
- 23.10. Näkökulmia kasvoihin - piirustus
- 30.10. Tarkkaa havainnointia - hiilipiirustus
- 6.11. Tulivuoret ja liljankukat - linopaino
- 13.11. Siellä, täällä, toisaalla - kuivapastelli
- 20.11. Tiskirätti - kankaanpaino
- 27.11. Kubistinen kaupunki - monotypia

Työpaja päiväkotiki ja koululaisryhmille

Äänimaisemapaja

Tutustutaan kultakauden mestarimaalari Akseli Gallen-Kallelan sekä *Värin voima* -näyttelyn taiteilijoiden – kuten Marc Chagallin, Vasili Kandinskin ja Kasimir Malevitšin – maalauksiin. Tehdään sitten pienissä ryhmissä äänimaisemia näyttelyn taideteoksiin. Äänimaisema luodaan omaa kehoa käyttäen. Kaikenlaiset äänet ovat sallittuja, kunhan ne eivät sisällä sanoja. Työpajan jälkeisellä opastuskierroksella kukin ryhmä esittää oman äänimaisemansa toisille kyseisen teoksen kohdalla.

Kubistinen maalauspaaja

Tutustutaan *Värin voima* -näyttelyssä 1900-luvun alun venäläiseen kumoukselliseen maalaustaiteeseen. Näyttelyn taiteilijat etsivät uusia ilmaisutapoja. Työpajassa piirretään ja maalaetaan akryyliyväreillä asetelmaa kubistiseen tyyliin.

Anna Tuori

OPASTUKSET

Ilmaiset yleisöpastukset

- suomeksi sunnuntaisin klo 14
- ruotsiksi joka kuukauden 2. sunnuntai klo 15

Taiteilijaopastukset

- su 22.5. klo 14 Anna Tuori kertoo taiteestaan ja opastaa oman näyttelynsä
- su 12.6. klo 14 Kysy taiteilijalta! – Anna Tuori vastaa yleisön kysymyksiin

Kuvailuopastukset la 21.5. ja 11.6. klo 14

Soveltuu erityisesti näkövammaisille, mutta kaikki kuvan ja sanan suhteesta kiinnostuneet voivat osallistua. Opas kuvailee 4-6 näyttelyn teosta ja keskustelee niistä yleisön kanssa. Kesto n. 50 min. Pääsylipun hinnalla.

Varttiopastukset

Lyhyt esittely näyttelyyn yleisesti tai muutaman teoksen kautta. kesto n. 15 min.

- su 15.5, su 22.5, la 13.8. ja su 14.8. tasatunnein klo 11–13

TAPAHTUMAT

HOK–Elanto asiakasomistajapäivä lauantaina 14.5.2011

Opastuksia klo 13 ja 14 suomi, klo 15 ruotsi

Helsinki-päivä sunnuntaina 12.6.2011

- Opastuksia klo 13 suomi, klo 15 ruotsi
- Kysy taiteilijalta! – Anna Tuori vastaa yleisön kysymyksiin klo14
- Maalaa! –työpaja. Maalausta maitokartongille ja akvarellipaperille. Tule kokeilemaan, kuinka värit liukuvat ja sekoittuvat toisiinsa. Tai kerro tarina kuvalla!
- Musiikkia – DJ:t soittavat musiikkia Anna Tuorin taiteen innoittamana. Saa tanssia!

Maalattuja tarinoita – Kesäiset taideleirit Taidemuseo Meilahdessa

6.–10.6.2011 Leiri 1 ja 8.–12.8.2011 Leiri 2

Leirin aikana tutustumme Vuoden nuoren taiteilijan, Anna Tuorin näyttelyyn ja ammennamme aiheita omaan työskentelyyn sieltä. Keksimme tarinoita ja kuvitamme niitä, mutta valokuvaamme, piirrämme, maalaamme ja muovailemme myös ympäröivää todellisuutta. Työskentelemme vaihtelevilla tekniikoilla sekä taidemuseon tiloissa että ympäröivässä puutarhassa.

Leirien opetuskielenä on suomi ja ruotsi. Opetusta on päivittäin klo 9–15 ja välissä pidetään noin tunnin lounastauko (omat eväät). Suositellaan 8–12 -vuotiaille

Galleriassa ja kotona

OPASTUKSET

Ilmaiset yleisöpastukset

- suomeksi sunnuntaisin klo 14
- ruotsiksi joka kuukauden 2. sunnuntai klo 15

Kuraattorin kierros kokoelma Bäcksbakaan 26.8. klo 19

Kuvataiteilija Viggo Wallenskiöld esittelee tekemänsä näyttelyriipustuksen.

TAPAHTUMAT

HOK–Elanto asiakasomistajapäivä lauantaina 27.8.2011

Opastuksia klo 13 suomi, klo 14 suomi, klo 15 ruotsi

Taiteiden yö 26.8.2011

- Opastuksia klo 17-20
- klo 17 ruotsiksi
- klo 18 Ihminen ja kaupunki -lastenkierros
- klo 19 Kuraattorin kierros: Viggo Wallenskiöld esittelee näyttelyriipustuksen
- klo 20 suomeksi

Pinkki ja musta -työpaja klo 17-20

Koko perheen työpajassa maalataan paperille ja posliinille kokoelma Bäcksbakan teosten innoittamina. Kaikenikäisille. Sään sallissa työskennellään myös ulkona puistossa.

Pää pyörälle – taidetta fillaroiden

Taiteilija Markus Renvallin ideoima taidetta ja pyöräilyä yhdistävä tapahtuma tarjoaa ajan hermolla olevaa nykytaidetta seitsemässä kohteessa Helsingissä ja Espoossa. Reitin varrella tutustutaan näyttelyihin sekä tavataan tapahtumaa varten mukaan kutsuttuja taiteilijoita ja nähdään heidän teoksiaan. Koko fillarimatkan mukana on opas, ja mukaan voi tulla myös matkan varrelta. Reitien pituus on noin 15 kilometriä ja se alkaa klo 11 Valokuvataiteen museolta.

La 27.8. klo 14.15–15.15

Hanna Pajala-Assefa: Arjen seremoniaa -tanssiesitys

Teoksen teemana on arjen toistuvat askareet ja näkökulmana kahvin valmistus. Meille syntyy tapoja ja rutiineja pyykinriipustuksesta iltatoimiin. Näiden toimien noteeraaminen ja kohottaminen muuttaa arjen seremoniaksi. Usein toistuvat arkiset toimet voivat muuttua toiston myötä seremoniallisiksi jopa pyhäiksi toimituksiksi.

Su 28.8. klo 14–15

Maija Hirvanen: What a wonderful world -tanssiesitys

Esitys koostuu pienistä toisiinsa miellelyhtymin liittyvistä kohtauksista Meilahden taidemuseossa. Esityksen fyysiset kuvat muodostuvat esiintymisen energian ja tilassa tapahtuvien toimintojen kautta. Esitys kysyy, mikä senpäiväisessä maailmassa on suurenmoista ja mikä surullista tai pelottavaa.

Usko tai älä**OPASTUKSET****Ilmaiset yleisöpastukset**

- suomeksi sunnuntaisin klo 14
- ruotsiksi joka kuukauden 2. sunnuntai klo 15

Taiteilijaopastus

Opastuskierroksella su 5.2.2012 klo 14–15 ovat mukana näyttelyn taiteilijat Terike Haapoja, Kyösti Pärkinen ja Tatu Tuominen.

Varttiopastukset

Lyhyt esittely näyttelyyn yleisesti tai muutaman teoksen kautta. Kesto n. 15 min.

18.12.2011 klo 11, klo 12 ja klo 13

11.2.2012 klo 11, klo 12 ja klo 13

12.2.2012 klo 11, klo 12 ja klo 13

TAPAHTUMAT**HOK–Elanto asiakasomistajapäivä lauantaina 21.1.2012**

Opastuksia klo 13 suomi, klo 14 suomi ja klo 15 ruotsi

LIITE 3

TAIDEMUSEON KOKOELMIEN KARTUNTA VUONNA 2011

Julkisen taiteen hankinnat ja lahjoitukset

Tekijä	Teos	Vuosi	Luokka	Inv.nro
Kolehmainen Ola	Untitled (Min5+6)	2010	Valokuva	2011/31
Piilola Tamara	Virginian puu (viisus, tieto ja salaisuudet)	2011	Maalaus	2011/29
Schroderus Kimmo	Risteys	2011	Veistos	2011/69
Hintz Mikko	Lentävä puutarha	2011	Installaatio	2011/68
Määttänen Lotta	Kaksi kukkaa	2011	Veistos	2011/67
Rissanen Markus	Koralli-muralli	2011	Maalaus	2011/66
Duncker Maria	Liian painavat vieraat	2011	Veistos	2011/32
Vihriälä Hanna	Laidunmaa	2011	Veistos	
Meskanen Anne	Paluu tulevaisuuteen	2011	Veistos	

Karttuvan kokoelman hankinnat ja lahjoitukset

Heiska Tiina	Lumous	2010	Maalaus	2011/2
Heiska Tiina	sarjasta Merenneidon jalat	2010	Maalaus	2011/3
Goman Jussi	Sikstuksen kappeli	2010	Maalaus	2011/5
Tanttu Antti	Varjoon jäänyt	2010	Grafiikka	2011/6
Eskola Jenni	Hidastus	2008-2010	Installaatio	2011/1
Wuorila-Stenberg Henry	Omakuva	2010	Maalaus	2011/7
Wuorila-Stenberg Henry	Maria Egyptiläinen	2010	Maalaus	2011/8
Hiltunen Heli	Väsyttän pois turhaa ikävääni	2006-2011	Maalaus	2011/9
Tuori Anna	Under Milk Wood II	2010	Maalaus	2011/24
Tuori Anna	Silver Shoes II	2011	Maalaus	2011/23
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/11
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/12
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/13
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/14
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/15
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/16
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/17
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/18
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/19
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/20
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/21
Ahlsved Malin	Sarjasta Rakas pimeys	2009-2011	Piirustus	2011/22
Männikkö Esko	Nimetön (Harmony Sisters sarjasta)	2004-2009	Valokuva	2011/25
Männikkö Esko	Nimetön (Harmony Sisters sarjasta)	2004-2009	Valokuva	2011/26
Männikkö Esko	Nimetön (Harmony Sisters sarjasta)	2004-2009	Valokuva	2011/27
Nevalainen Reima	Through Blue Eyes	2011	Maalaus	2011/28
Neittaanmäki Reetta	Lilliputti	2011	Mediataide	2011/30
Lampinen Markus	Victims of Tradition 2	2010	Grafiikka	2011/34
Lampinen Markus	Victims of Tradition 3	2010	Grafiikka	2011/35
Lampinen Markus	Victims of Tradition 4	2010	Grafiikka	2011/36
Lampinen Markus	Victims of Tradition 1	2011	Grafiikka	2011/33

Lampinen Markus	Stains 1	2011	Grafiikka	2011/37
Lampinen Markus	Stains 2	2011	Grafiikka	2011/38
Lampinen Markus	Tulva 1	2011	Grafiikka	2011/39
Lampinen Markus	Tulva 2	2011	Grafiikka	2011/40
Lampinen Markus	Tulva 3	2011	Grafiikka	2011/41
Sjöholm Minna	Kiertoajelu (2)	2011	Maalaus	2011/42
Sjöholm Minna	Helsinki (2)	2011	Maalaus	2011/43
Sjöholm Minna	Helsinki (3)	2011	Maalaus	2011/44
Saali Tuomo	Anabasis	2011	Maalaus	2011/45
Saali Tuomo	Valoilmiö	2011	Maalaus	2011/46
Mäki-Jussila Juha	Äkkiä viime kesänä	2011	Mediataide	2011/49
Riekki Jyrki	Pimeys ruokkii lapsiaan	2011	Maalaus	2011/47
Sunna Mari	Exit	2010	Maalaus	2011/48
James Joseph	Accumulation	2011	Paperileikkaus	2011/50
Nykyri Anna	Viisi fragmenttia empatian ...	2011	Mediataide	2011/51
Johansson Vappu	Upota hiljaisuuteen 1	2007	Grafiikka	2011/52
Johansson Vappu	Upota hiljaisuuteen 2	2007	Grafiikka	2011/53
Jääskeläinen Aino	Haave	2007	Grafiikka	2011/54
Jääskeläinen Aino	Unelma	2007	Grafiikka	2011/55
Kirves Outi	Talvimetsä	2003	Grafiikka	2011/59
Laine Janne	Burning Sky I	2011	Grafiikka	2011/56
Laine Janne	Burning Sky II	2011	Grafiikka	2011/57
Laine Janne	Burning Sky III	2011	Grafiikka	2011/58
Martola Janne	Kristallikallo	2009	Veistos	2011/61
Martola Janne	Kaupunki kuutioitumassa	2011	Maalaus	2011/60
Toni Jouni	Vieraan- / vaistonvaraisuus	2010	Maalaus	2011/63
Toni Jouni	Ylänappi	2011	Maalaus	2011/62
Markkula Mauno	nimeämätön	1954	Maalaus	2011/10

LIITE 4

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTAAN LIITTYVÄT TAPAHTUMAT

ULKOVEISTOSTEN YLLÄPITO JA HUOLTO 25.11.2011

Tapaaminen pidettiin Tennispalatsissa. Taidemuseo oli kutsunut yhteistyökumppaneitaan rakennusvirastosta ja STARAsta päivittämään tietoja julkisilla paikoilla olevien taideteosten ylläpidosta ja huollosta sekä siihen liittyvästä vastuunjaosto kaupungin eri hallintokuntien kesken.

Päivän aiheita olivat:

- Helsingin julkiset veistokset - ylläpidon ja huollon keskeisiä kysymyksiä. Lähitarkastelussa mm. UKK-muistomerkki, Mannerheimin patsas, Kohtauspaikka... (veistosvastaava, fil. maist. Teija Mononen, Helsingin taidemuseo)
- TAMU, yhteiskäyttöinen teosrekisteri ja ylläpidon tietopankki – esittely
- Julkisen taiteen uusista hankkeista Helsingissä (arkkitehti Klas Fontell, Helsingin taidemuseo)
- Ylläpito ja huolto HKR:n kannalta. Siisti Stadi -projektista projektipäällikkö Kauko Haantie, rakennusvirasto
- Keskustelua päivän aiheesta, puheenvuoroja ja kommentteja toivotaan
- Opastettu kierros Tennispalatsin näyttelyihin: Akseli Gallen-Kallela – Eurooppalainen mestari sekä Värin voima – teoksia Tretjakovin galleriasta Moskovasta

MONIKULTTUURINEN YLEISÖTYÖ 1.4.2011

Tapaaminen pidettiin Tennispalatsissa. Aamupäivällä vieraat saivat osallistua Babel-pajaan ”Find the Indian in you - digital excursion”. Työpajan vetäjänä toimi taiteilija Paresh Joshi.

Päivän aiheita olivat:

- Museonjohtaja Janne Gallen-Kallela-Sirénin tervehdys ja Guggenheim-kuulumiset
- Kaisa Kettunen, Outi Korhonen ja Paresh Joshi: Babel-työpajat Helsingin taidemuseossa
- Uudenmaan monikulttuurisuuslänintaiteilija Outi Korhonen kertoo työstään
- Helsingin kaupunginmuseon museolehtori Hilikka Vallisaari ja Sauli Seppälä: Monikulttuurisuuskokemuksia kaupunginmuseosta
- Monikulttuurisia kokemuksia Uudenmaan taidemuseoista
- Opastus Samaan aikaan Intiassa –näyttelyyn

UUDENMAAN TAIDEMUSEOIDEN TAPAAMINEN 11.11.2011

Tapaaminen pidettiin aamupäivällä Tennispalatsissa ja iltapäiväksi siirryttiin Meilahteen. Pääaiheena oli Helsinki maailman designpääkaupunkina 2012.

Päivän aiheita olivat:

- Helsinki - maailman designpääkaupunki 2012: Ohjelmajohtaja Kaarina Gould
- WDC 2012 lähialueen toimijoiden näkökulmasta (Espoon EMMA, Kauniainen, Vantaa, Valtion taidemuseo)
- Helsingin taidemuseon näyttelyistä ja julkisen taiteen hankkeista 2012
- Unioninakseli – yksi juhlavuoden päähankkeista, arkkitehti Vesa Honkonen

- Opastettu kierros Tennispalatsin näyttelyihin: *Akseli Gallen-Kallela – Eurooppalainen mestari* ja *Värin voima – teoksia Treťjakovin galleriasta*
- Bussikuljetus Tennispalatsista Meilahden taidemuseoon, jossa kevyt lounas
- Pää pyörälle - Helsingin Laajalahden ympäristön taidemuseoita yhdistävästä taidesafarista, taiteilija Markus Renvall
- Galleriassa ja kotona - keräilijät Bäcksbacka ja Hasán: Fil. tri Christina Bäcksbacka esittelee Viggo Wallensköldin kuratoiman Bäcksbackan lahjoituskokoelman uuden ripustuksen ja Hasán-näyttelyn esittelevät näyttelyn kuraattorit Jari Björklöv ja Satu Oksanen

LIITE 5

HENKILÖSTÖTOIMIKUNNAN TOTEUTUNUT TOIMINTASUUNNITELMA 2011

Toiminta	Ajankohta	Tot. (kyllä/ei)
Omat voimavarat :		
Kaupungin petanque-kisat	toukokuu	20.5. kyllä
Tyhy-päivä, kevät. Teemana työhyvinvointi.	toukokuu	3.4. kyllä
Naisten kymppi	22.5.	22.5. kyllä
Tyhy-päivä, syksy	syys/lokakuu	8.8. kyllä
Hieronta	kevät	KYLLÄ
Stadin soudut	elokuu	Ei
Teatteriretki	syksy	Ei
Motivus-lippuetu / Kulttuuri- tai liikuntaseteli	jatkuva	KYLLÄ
Tuettu talon sisäinen toiminta	vuoden aikana	KYLLÄ
Pikkujoulut	ma 5.12.2011	KYLLÄ
Työn hallinta		
Näyttelyn aihealueiden avaaminen	kevät	8.8. kyllä
Näyttelyn aihealueiden avaaminen	kevät	11.2. kyllä
Näyttelyn aihealueiden avaaminen	kevät	25.3. kyllä
Näyttelyn aihealueiden avaaminen	syksy	30.11. kyllä
Julkisen taiteen kierroksia	kevät	24.5. kyllä
Työolot ja turvallisuus		
Työpaikkaselvitys	syksy	Ei, päätettiin siirtää
Vaarojen arvioinnin päivittäminen ja seuraaminen	kevät	KYLLÄ
Nollatapurma-foorumi		KYLLÄ
Työsuojelupakki ja luottolaatikko		KYLLÄ
Ergonomia ja työvälineet	jatkuva	KYLLÄ
Asiakaspalvelun henkilöturvallisuusluento koko henkilökunnalle	kevät ja syksy	KYLLÄ
Työyhteisön toimivuus ja johtaminen		
Tyhy-tuloksista nousseiden asioiden seuraaminen	Jatkuva	KYLLÄ
Tyhy-toiminnan kysely	Jatkuva	KYLLÄ
Palautekysely tyhy-päivistä		KYLLÄ
Kaupungin kannustuslisät	2011	Kaupunki ei jakanut 2011
Esimiehet Oiva Akatemian koulutuksessa	kevät	KYLLÄ
Tuottavuus- ja työhyvinvointisuunnitelma	1.5.2011	KYLLÄ
Tyhy-kysely ja tulosten purkaminen	kysely vkot 44-45	KYLLÄ
Tyhy-budjetti	15 000,00	KYLLÄ
Kaupungin tyhy-rahoja myönnetty turvallisuus-teemaan	5 000,00	KYLLÄ
Yhteensä:	20 000,00	

LIITE 6

MÄÄRÄRAHAN KÄYTÖN VERTAILUTAULUKKO VUOSILTA 2006–2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Käyttömenot	5 678 351	5 686 916	5 835 340	6 373 681	6 036 015	6 337 690
Käyttötulot	698 654	805 607	611 822	568 843	351 315	726 558
Toimintakate	- 4 979 697	- 4 881 309	- 5 223 518	- 5 804 838	-5 684 670	-5 611 132
Korot ja poistot	362 504	274 897	173 163	169 858	187 669	177 889
Tulos	- 5 342 201	- 5 156 206	- 5 396 680	- 5 974 697	5 872 368	-5 789 021
Investointiosa						
Perusparannukset						
Ylitysoikeus	35 000		50 000			
Taidemuseon kokoelmien uushankinta	219 118	217 221	219 858	254 962	223 731	103 340
Julkisten taideteosten hankinta	189 373	121 369	179 123	197 388	158 730	197 013
Muut hankinnat	119 942	168 668	164 789	225 481	179 890	137 745
Sijoitettavan taiteen hankinnat						29 960
Yhteensä	528 433	507 259	563 769	677 831	562 364	468 058

LIITE 7

TOIMINNALLISET SUORITTEET

VERTAILUTAULUKKO VUOSILTA 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Näyttelyt	27	30	23	21	23
Kävijämäärät	181 308	193 792	120 666	82 808	114 353
Opastukset	648	696	679	573	626
Aukiolotunnit	5758	5583	5478	5363	4620
Työpajat	162	192	158	142	164
Oheisohjelmat	43	85	65	72	46
Julkaisut	3	8	5	4	6
Kokoelmien kartuttaminen	8464	8600	8686	8779	8851
Julkiset veistokset ja julkinen taide	9	10	11	11	9
Teoslainat / kohteet	66/31	82/21	72/30	52/23	56/23
Talletukset / kohteet	75/11	107/13	144/17	142/19	93/22